

ΚΕΚΡΟΥ

Σύγγραμμα Περιοδικόν

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

"Εως ἄν διδαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῇ ἡ γνώσις.

Ἔτος Α'. — 15 Αὐγούστου 1876. — Φυλλάδιον 11 καὶ 12.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.

Χρονικὸν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας. Τέλος. — Ἡροδότου τὰ Αἰγυπτιακά.
— Παρατηρήσεις εἰς τὸν Γοργίαν. — Μετάφρασις ἱερογλυφικῆς στήλης. — Περὶ
παιδαγωγήσεως τῶν παίδων. — Τὸ Ζαγαζικ τῆς Σερχίας. — Ἀλεξανδρινὴ ἐποχὴ.
— Λόγος Διευθυντρίας τοῦ Τοσισταίου Παρθεναγωγίου.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ
ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗ
1876.

ΚΕΚΡΟΨ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

Διά τους ἐν Αἰγύπτῳ συνδρομητάς.	Φρ.	30
Διά τους ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου	»	35
Διά τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου.	»	20

Ὁ ΚΕΚΡΟΨ ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶσαν ἡμερησίαν ἢ περιοδικὴν. Τὰ μετ' αὐτοῦ ἀνταλασσόμενα φύλλα, χρησιμεύοντα διὰ τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ Συλλόγου, δεόν ν' ἀπευθύνωνται :

A la Société Littéraire Hellénique « L'Union » CAIRE.

Ὅσοι τῶν ἐκδοτῶν ἡμερησίων ἢ περιοδικῶν συγγραμμάτων δὲν ἐπιθυμοῦσι ν' ἀνταλλάξωσι τὰ φύλλα των πρὸς τὸν ΚΕΚΡΟΨΑ παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τό τε παρὸν καὶ προηγούμενα φυλλάδια, ἅπερ τοῖς ἀπεστάλησαν ἐπ' ἀνταλλαγῆ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ
1878

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΟΦΑΝΗ

Εἰς τὸ παρὸν ἐξώφυλλον τοῦ ὁ ΚΕΚΡΩΨ θέλει ἀναγγέλλει τὴν ἐκδοσὶν παντὸς οἰουδήποτε νεοφανοῦς βιβλίου, οὗ ἀντίτυπον ἤθελε σταλεῖ παρὰ τοῦ Ἐκδότου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον «**Η ΕΝΟΤΗΣ.**»

ΟΜΗΡΟΣ

Περιοδικὸν τοῦ ἐν Σμύρνῃ ὁμωνύμου Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

Συνδρομὴ ἑτησία προπληρωτέα, ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ φρ. 15.

Ἐπιστατεῖ ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ ὁ Ἑλληνικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος «**ΕΝΟΤΗΣ.**»

ΑΦΡΙΚΗ

ἢ
ΠΕΝΤΕ ἘΝ ΔΕΡΟΣΤΑΤΩ ἘΒΔΟΜΑΔΕΣ

Συγγραφή **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ**

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΑΙ

ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΓΡΑΝ

ἢ
Νότιος Ἀμερικὴ, Αὐστραλία καὶ Εἰρηνικὸς Ὠκεανός,

Συγγραφή **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ** εἰς μέρη τρία.

Τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα ἐξ ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε ἔργων τοῦ Ἰουλίου Βερν, ἐν παραρτήματι δημοσιευθέντων ἐν τῷ ἀξιολόγῳ ὁμωνύμῳ περιοδικῷ τοῦ ἐν Σμύρνῃ Φιλεκπαιδευτ. Συλλόγου **ΟΜΗΡΟΣ** ἐξεδόθησαν εἰς ἰδιαίτερα βιβλία ἐπιμελῶς τετυπωμένα καὶ δι' ὠραίων εἰκονογραφιῶν πεποικιλμένα.— Εὗρισκονται ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τοῖς Ἐπιστάταις Ὁ μ ἦ ρ ο υ καὶ τοῖς Συλλόγοις Καίρου καὶ Ἀλεξανδρείας.

ΕΠΙΣΤΑΤΟΥΣΙ

Καὶ ἐπιμελοῦνται τῶν συμφερόντων τοῦ Κέκροπος
ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ Κος Ε. Ε. Ρούπας.	
» Βένχα,	» Ἀλέξ. Καμπάνης.
» Βίρκετ-ελ-Σάβ	» Π. Ἡσαίας.
» Δαμανγούρ	» Ἐπ. Σολομωνίδης, ἰατρός.
» Ζαγαζίκιον	» Γεώργ. Φ. Φιλιππίδης, ἰατρός.
» Ἴσνα	» Γ. Μανιατόπουλος.
» Κάφρ-ἐλ-Δαουάρ	» Ἀλκ. Ἰερωνυμίδης.
» Μανσούρα	» Α. Κροκίδας.
» Τάντα	» Ἀθ. Ταμβακόπουλος.
» Τάχτα	» Σαβ. Τιβέριος.
» Φαγιούμ,	» Ἄντ. Καμπάνης, Ἑλλην Πράκτωρ.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ.

- Ἐν Σμύρνη, ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος «Ὅμηρος.»
» Λήμνω ————— » «Ὀμόνοια.»

Κ Ε Κ Ρ Ο Ψ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Α'.

15 Αύγουστου 1876.

ΦΥΛΛ. ΙΑ' και ΙΒ'

ΧΡΟΝΙΚΟΝ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

94.

Ν Ι Κ Η Φ Ο Ρ Ο Σ .

(1651—1654 Μ. Χ.)

Δεινός θεολόγος, προσχειρίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει διάδοχος τοῦ Μητροφάνους εἰς τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνον, ὃν ὅμως μόλις ἐπὶ τριετίαν ἐλάμπρυνεν, ἀποθανὼν τῷ 1654.

95.

Ι Ω Α Ν Ν Ι Κ Ι Ο Σ .

(1654—1663 Μ. Χ.)

Μητροπολίτης τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Βεργίας διατελῶν, προσχειρίσθη Πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποθανόντος Νικηφόρου. Ἐτακτοποίησεν οὗτος τὰ πράγματα τοῦ θρόνου, καὶ ἠύξησε τὰ κτήματα αὐτοῦ. Εἰς σφοδρὰν δὲ περιελθὼν μετὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐπιδημούντων Σιναϊτῶν ἔριδα, ἀπηγόρευσε αὐτοῖς πᾶσαν ἐν Αἰγύπτῳ ἱεροπραξίαν. Κατασχόντων δὲ τῶν Μωαμεθανῶν ἐν Τσουθανίᾳ μετόχιον τῶν Σιναϊτῶν, οὐ-

τοι ἀπέδωκαν ἀδίκως τὴν ἀρπαγὴν ταύτην εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Πατριάρχου ἄλλ' ἀκολούθως, ἀποφυλακισθέντων τῶν μοναχῶν καὶ ἀποδοθέντος αὐτοῖς τοῦ Μετοχίου, ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ κατάσχεσις αὕτη ἐνηργήθη διὰ βραδουργιῶν ἀπλήστου καὶ φανατικοῦ γείτονος Μουσουλμάνου. Πατριαρχεύσας δὲ ὁ Ἰωαννίκιος ἔτη 9, ἀπέθανεν ἐν Δαμιατίῳ, κρουσθεὶς ὑπὸ πανώλους.

96.

Π Α Ι Σ Ι Ο Σ .

(1663—1678 Μ. Χ.)

Οὗτος, ἐκλεχθεὶς διάδοχος τοῦ Ἰωαννικίου, ἐχειροτονήθη πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐν Παλαιῷ Καίρῳ. Ἀναφυσίσης ἔριδος κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους μετὰ τοῦ Ἀυτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας Ἀλεξίου καὶ τοῦ Πατριάρχου τῆς Ῥωσσίας Νικωνος, κατηγορουμένου ὡς ἀγερῶχου καὶ ἀναμιχθέντος εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα, προσεκλήθη εἰς Μόσχαν ὁ Παΐσιος μετὰ τοῦ Ἀντιοχείας Μακαρίου, ἵνα δικάσῃ τὸν Νικωνα. Μετὰ δὲ τὴν καθαίρεσιν τούτου, ἐπανελθὼν ὁ Παΐσιος εἰς τὸν θρόνον του, διαβάλλεται καὶ ἐκπίπτει αὐτοῦ, ἀντισταχθέν-

τος ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Παρθενίου τοῦ Μογγιλάλου, τῷ 1669, τοῦ Ῥόδου Ἰωακείμ, ὅστις ὅμως, ταχέως γνωσθείσης τῆς ῥαδιοουρίας, συνεξοῦται τοῦ θρόνου μετὰ τοῦ προστάτου αὐτοῦ Παρθενίου, καὶ οὕτως ἀποκαθίσταται πάλιν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Παΐσιος, ὅστις, πατριαρχεύσας ἐν ἔλῳ ἔτι 15, ἀπέθανε τῷ 1678.

97.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.

(1678—1688 Μ. Χ.)

Τὸν Παΐσιον διεδέξατο ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου Παρθένιος ὁ ἐπικαλούμενος Π ρ ό χ ω ρ ο ς, ὅστις, μεταβὰς εἰς Σμύρνην, καὶ εὑρεθείς ἐκεῖσε κατὰ τὸν τῷ 1688 ἐπισυμβάντα σεισμὸν, ἐφρονεῖτο ὑπὸ τῆς αἴφνης καταπεσούσης οἰκίας, ἐν ἣ κατώκει.

98.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Β'.

(1668—1699 Μ. Χ.)

Γεράσιμος ὁ Β'. τοῦπίκλην Παλλαδάς, Κρής μὲν τὴν πατρίδα, ἀνὴρ δὲ δεινὸς περὶ τὴν ἱεράν σοφίαν καὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν δογμάτων καὶ τῆς ἄλλης θύραθεν παιδείας ἐγκρατῆς, ἀνήχθη ἀπὸ Μητροπολίτου τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Καστορίας ἐπὶ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας. Διοικήσας δὲ τὰ κατ' αὐτὸν εὐκλεῶς ἐπὶ ἔτη 11, παρητήθη οἰκειοθελῶς.

99.

ΣΑΜΟΥΗΛ.

(1699—1703 Μ. Χ.)

Τὸν Γεράσιμον Β'. παραιτηθέντα, διεδέξατο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας Σαμουὴλ ὁ Χίος, τοῦπίκλην Κ α π α σ ο ὕ λ η ς, τέως μητροπολίτης τῆς τὰ πρωτεύα ποτε φερούσης ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ θρόνου, τότε δὲ μὴπω ὑφισταμένης, μητροπόλεως Λιβύης. Πατριαρχεύσας δ' οὗτος ἔτη 5, ἐκπίπτει τοῦ θρόνου.

400.

Κ Ο Σ Μ Α Σ Β'.

(1703—1710 Μ. Χ.)

Τὸν ἐκπεσόντα Σαμουὴλ ἀντικατέστησεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναγορευθείς, ὁ παραιτηθείς πρόην Σιναίου Κοσμᾶς ὁ Β'. Βυζάντιος τὴν πατρίδα, ὅστις, Πατριαρχεύσας ἔτη 5 ἐξέπεσε καὶ αὐτὸς τοῦ θρόνου.

401.

Σ Α Μ Ο Υ Η Λ (τὸ δεύτερον).

(1710—1717 Μ. Χ.)

Ἐκπεσόντος Κοσμᾶ τοῦ Β'. ἀνῆλθε τὸ δεύτερον εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ Σαμουὴλ, ὅστις, πατριαρχεύσας ἔτη 7 ἀκόμω, ἀπέθανε τῷ 1717.

402.

Κ Ο Σ Μ Α Σ Β' (τὸ δεύτερον).

(1717—1735 Μ. Χ.)

Θανόντος τοῦ Σαμουὴλ, Κοσμᾶς ὁ Β'. χρηματίας ἤδη ἐπὶ διετίαν (1713—1715) καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀνῆλθε τὸ δεύτερον εἰς τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνον, διὰ πολλῶν παρακλήσεων αἰτηθείς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὀρθοδόξων. Ἀνὴρ δὲ δραστήριος καὶ παιδείας τρόφιμος, ἐποίησε θεαρέστως τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀλεξανδρέων ἐπὶ ἔτη 18 τὸ δεύτερον, ἀποθανὼν τῷ 1737 τῇ 30 Νοεμβρίου.

403.

Κ Ο Σ Μ Α Σ Γ'.

(1737—1746 Μ. Χ.)

Τὸν Κοσμᾶν Β'. διεδέξατο Κοσμᾶς ὁ Γ'. τοῦπίκλην Κ α λ ο κ ᾱ γ α θ ο ς, ἐκ Πισιδίας μετατεθείς ἐπὶ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας τῇ 5 Μαρτίου 1737. Πατριαρχεύσας δὲ οὗτος ἔτη 9, ἀπέθανε τῇ 7 Ἰουνίου τοῦ 1746 ἐν Πηλουσίῳ.

404.

Μ Α Τ Θ Α Ι Ο Σ

(1746—1763 Μ. Χ.)

Ματθαῖος ὁ Ἀνδριος, Μητροπολίτης Λιβύης,

διατελῶν ἡγούμενος τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ μεταχίου τοῦ θρόνου, ἐξελέχθη τῇ 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1746 διάδοχος τοῦ ἀποθανόντος Κοσμᾶ Γ'. Πατριαρχεύσας δ' ἐπὶ ἔτη 19, καὶ τὸν ἡσύχιον ποθήσας βίον, παρητήσατο τὸν θρόνον, τῷ 1765, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν κατ' Ἀθῶνα Μονὴν τοῦ Κουτλουμούση, ὅπου ἀπέθανε μὲν Ἰαννουαρίου τοῦ 1775.

405.

Κ Υ Π Ρ Ι Α Ν Ο Σ.

(1766—1783 Μ. Χ.)

Τὸν Ματθαῖον, παραιτηθέντα, διεδέξατο εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας Κυπριανός, ὁ Κύπριος μὲν τὴν πατρίδα, ἀνὴρ δ' ἐν τῇ κατ' Ἀθῶνα σχολῇ τοῦ κλεινοῦ Εὐγενείου εὐδοκίμως περὶ τε τὴν θύραθεν παιδείαν καὶ τὴν θεολογίαν ἐκπαιδευθείς, καὶ χρηματίας, ἔτι διάκονος ὢν, Τοποτηρητῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου, χηρευσάσης ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Παΐσιος, διὰ καταδρομὴν ἄδικον ἀποδράς, διετέλει φυγὰς ἐν τῷ Λιβάνῳ, μεχρισοῦ, παυσάσης, τῆς καταδρομῆς, ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θρόνον του. Μετὰ 17 δ' ἐτῶν ἀξιοπρεπῆ καὶ θεαρέστον διοίκησιν τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας, πάσχων ὑπὸ ποδαλγίας καὶ γήρατος, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρητήσατο αὐτόθι τὸν θρόνον.

406.

Γ Ε Ρ Α Σ Ι Μ Ο Σ Γ'.

(1783—1788 Μ. Χ.)

Ἀντὶ τοῦ Κυπριανοῦ, παραιτηθέντος, προχειρίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 20 Ἰουνίου τοῦ 1783, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ ἐπίσκοπος Μετρῶν τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας Γεράσιμος Γ'. ὁ τοῦπίκλην Κ α ν ε λ ι κ ὸ ς, Λέριος τὴν πατρίδα, ἀνὴρ εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ ἀνεψιὸς τοῦ μεγάλου τῶν Σιναϊτῶν βοηθοῦ καὶ προστάτου, Γερασίμου τοῦ μητροπολίτου Ἡρακλείας, σοφία μὲν καὶ παιδεία

διαπρέπων, πολλὰ δὲ καὶ μεγάλα πάσης ἀρετῆς τεκμήρια ἐπιδειξάμενος. Διοικήσας δὲ ἐπὶ ἔτη 5 καὶ ἡμέρας 45 « τοῦτον τὸν δυστυχῆ καὶ πολλὰ τῆς ἐπισκοπῆς ταπεινότερον θρόνον (τὰ γὰρ τῷ θρόνῳ λεγόμενα πάλαι ποτ' ἦσαν κατὰ τὸν κώδικα, ἤδη δὲ ἀθλιότης, δυστυχία, ἀσέβεια καὶ ἀμάθεια ἄκρα, μὴδὲ ἴχνος εὐσεβείας ἐν τούτοις φαινόμενον, καὶ Κύριος Ἰλεως) » ἀπέθανεν ἐν Ῥαχίτιῳ τῇ 9 Ἀυγούστου τοῦ 1788 ἔτους, τὸ δὲ λείψανον αὐτοῦ, μετενεχθὲν εἰς Ἀλεξανδρείαν, ἐτάφη ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα.

407.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ.

(1788—1804 Μ. Χ.)

Διάδοχος τοῦ Γερασίμου ἀνηγορεύθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ Πρωτοσύγγελος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Παρθένιος, τοῦπίκλην Π α γ κ ὶ σ τ α ς ἐκ τῆς νήσου Πάτμου, κοινῆ ψήφῳ τοῦ τε Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Προκοπίου, τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, τῶν ἐνδημούντων Ἀρχιερέων, τοῦ κλήρου, τῶν ἀρχόντων καὶ πρωτομνηστῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐχειροτονήθη δ' ἐν τῷ ἐν Φαναρίῳ ναῶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1788 ἔτους, πρῶτον Μητροπολίτης Πηλουσίου ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Προκοπίου καὶ τῶν Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης καὶ Ἄρτης, καὶ μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἀνηγορεύθη Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Προέστη δὲ καλῶς καὶ ἀξίως τοῦ θρόνου οὗτος ἐπὶ ἔτη ὅλα 17, πολλὰς θλίψεις καὶ ἀνάγκαις βασιλευσθεὶς κατὰ τε τὴν ἐπὶ τριετίαν διαρκέσαν Γαλλικὴν κατοχὴν, καὶ μετὰ τὴν ἀπέλασιν αὐτῆς μάλιστα, ὅποτε, μὴ ἀντέχων πλέον εἰς τὰς καταδυναστεύσεις, ὧν καὶ ἀσθενῆς καὶ φιλάσθενος, κατέλιπε τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥόδον, ὅπου παρητήσατο τὸν θρόνον τῇ 4 Νοεμβρίου τοῦ 1804 ἔτους ὑπὲρ

τον μὲν προσωρινὸν Τοποτηρητὴν τοῦ θρόνου τὸν Μητροπολίτην Πενταπόλεως Χρυσάνθον, ἀκολούθως δὲ, τῆ 14 'Ιανουαρίου 1866, Πατριάρχην τὸν ἐν Ῥωσσίᾳ ἀπὸ 14 ἐτῶν διατρίβοντα πρὸς συλλογὴν βοηθημάτων ὑπὲρ τοῦ θρόνου, Μητροπολίτην Θηβαίδος Νικάνωρα, ὅστις καὶ κατελθὼν μετ' ὀλίγον, ἀνέλαβε τὰ ποιμαντορικά του καθήκοντα. Ἐνάρετος καὶ εὐσεβής, ἀλλ' ἄμοιρος παιδείας καὶ ἀσθενῆς τὸν νοῦν ἕνεκα τοῦ γήρατος καὶ ἐλαφρᾶς ἀποπληξίας, ἦν πρὸ μικροῦ εἶχε πάθει, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατέστη ἔρμαιον τῶν κομμάτων καὶ ὄψα τῶν κοχλαζόντων καὶ ἀχαλινώτων παθῶν. Τεθεὶς ὑπὸ κηδεμονίαν κατ' αἴτησιν τῶν Κοινοτήτων ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, πολλὰς ἐποτίσθη πικρίας καὶ πολλὰ ὑπέστη βάσανα καὶ ἐξευτελισμοὺς ὑπὸ τῶν ἀκηδῶν κηδεμόνων αὐτοῦ Εὐγενίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ πρῶτον καὶ Νεΐλου τοῦ Ἐσφιγμένιτου ἀκολούθως, οὓς ἐπέβαλεν αὐτῷ καὶ ἐξέωσεν ἔπειτα ἡ λύσσα τῶν φατριῶν. Βιώσας δ' οὕτω διετὴ ἀβίωτον βίον, κατέλυσεν, ἔρημος καὶ ἐλεεινός, αὐτὸν ἐν τῇ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα, τῆ 25 Δεκεμβρίου τοῦ 1869, καὶ κομισθεὶς ἐτάφη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Καίρῳ.

115.

Σ Ω Φ Ρ Ο Ν Ι Ο Σ Γ'.

[1870 - σήμερον]

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νικάνωρος, πάσης ἀποπειρας πρὸς κανονικὴν καὶ ὁμόθυμον ἐκλογὴν Πατριάρχου ἀποτυχούσης διὰ τὴν ἐξαψιν τῶν κομματικῶν παθῶν, καὶ τῆς μονομεροῦς τοῦ Νεΐλου ψηφίσεως θεωρηθείσης ἀκύρου, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἐπὶ τῇ θερμῇ παρακλήσει τοῦ κλήρου καὶ τῶν Κοινοτήτων τῆς Αἰγύπτου, καὶ συνευδοκούσης τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἐξελέξατο τὸν πρῶτον Κωσταντινουπό-

λεως Κ. Σωφρόνιον, ἀποβιβασθέντα εἰς Ἀλεξανδρείαν τῆ 16 Ὀκτωβρίου 1870, καὶ μέχρι τοῦ νῦν εὐκλεῶς πάνυ διέποντα καὶ περικοσμούντα τὰ τοῦ θρόνου. Γεννηθεὶς ὁ σεβάσμιος καὶ λαοφιλής οὗτος ἀνὴρ ἐν Κωνσταντινῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος (1805), ἐξεπαιδεύθη εὐδοκίμως τὴν τε ἱεράν καὶ τὴν θύραθεν παιδείαν ἐν τῇ τότε ἐν Ξηροκρήνῃ ἀκμαζούσῃ μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ. Μετὰ τοῦτο προσεκολλήθη ὡς ὑποτακτικὸς παρὰ τῷ Ἁγίῳ Βιζύης, Κ. Κοσμᾷ, ᾧ παρηκολούθησεν εἶτα καὶ εἰς Χίον μετατεθέντι καὶ παρέμεινε παρ' αὐτῷ ἄχρι τῆς αὐτόθι τελευτῆς του, ὅτε καὶ διεδέξατο αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου Χίου. Ποιμάντας δ' εὐκλεῶς ἐπὶ ἔτη ἱκανὰ τῆς Χίου τὴν Ἐκκλησίαν, μετετέθη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Ἀμασειας, ὁπόθεν ἀκολούθως ψήφῳ κοινῇ τῆς Ἐκκλησίας ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον (1863). Ἐπὶ τῆς οἰκουμενικῆς αὐτοῦ Πατριαρχείας ἐγένετο ἡ συγχώνευσις τῆς Ἰονίου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι, πρὸς ὃ πολλὰ ἐμόχθησεν ὁ φιλελληνικώτατος Σωφρόνιος, ἀντιτασσομένων εἰς τὴν ἔνωσιν ταύτην πάντων σχεδὸν τῶν Συνοδικῶν. Ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν περιστάσεων ν' ἀποσυρθῆ τῆς Πατριαρχείας (1867), ἀπήλαυεν ἀπό τινος ἐν τῇ ἐν Πριγκήπῳ ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ του τῶν ἀγαθῶν τοῦ ἡσύχου καὶ ἀναπαυτικοῦ βίου, ὅτε ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἐπὶ τῇ παρακλήσει τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὀρθοδόξων, ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν διοίκησιν τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας, δεινῶς τότε σπαραττομένης ὑπὸ τῶν κομματικῶν παθῶν. Ἡ ἐν Αἰγύπτῳ ἀφιξίς τοῦ σεβασμίου αὐτοῦ ποιμενάρχου ἔδωκε τὸ σύνθημα τοῦ τῶν πνευμάτων κατευνασμοῦ, καὶ ἡ ἀπὸ πολλοῦ τὴν Αἴγυπτον ἐκλιπούσα ἐκκλησιαστικὴ εἰρήνη ἀποκατέστη καὶ ἐπαγιάθη διὰ τῶν συνετῶν καὶ ἀμερολήπτων αὐτοῦ ἐνεργειῶν. Ἐνάρετος μὲν καὶ Θεοσεβής, φιλογενέστατος

δὲ καὶ τῶν ἑλληνίδων Μουσῶν λάτρης διάπυρος, ἀόκνως ἐργάζεται πρὸς σύστασιν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ ἱδρυσιν Ἐκκλησιῶν καὶ Σχολείων ὅπουδήποτε τῆς Αἰγύπτου μετρία τις σύβροχὸς καὶ συμβίωσις Ἑλλήνων ἐπιτρέπει τοῦτο. Ἀφελῆς δὲ τὴν δίκαιαν καὶ ὀλιγαρκέστατος, πολλὰ τε κατώρθωσεν ἄχρι τούτου καλὰ ἔργα, ἐκ τοῦ εὐτελοῦς ὑστερήματος, ὅπερ εἰς αὐτὸν μόνον εἶνε δυνατὸν νὰ παρέχωσι τὰ πενιχρὰ τοῦ θρόνου εἰσοδήματα, ναοὺς τε ἐκ θεμελίων ἀνακαινίσας ἢ πάντως βελτιώσας, καὶ κληρὸν ὅπως αὐτὸν ἀξιοπρεπῆ καὶ σεβάσμιον μορφώσας. Πλείω δὲ, μείζονα καὶ καλλίτερα θέλει καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπιτελέσει ἔργα, εἰ δῶη Κύριος αὐτῷ, κατὰ τὰς ἐγκαρδίους καὶ ὁμοθύμους τοῦ ποιμνίου του εὐχὰς, μακρότητα ἡμερῶν.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΡΟΔΟΤΟΥ ΤΑ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ.

(Συνέχεια)

§. 61. Πῶς δὲ τελοῦσιν ἐν τῇ πόλει Βουσίριδι (α) τὴν ἑορτὴν τῆς Ἰσιδος, εἶπα πρότερον. δέρονται δηλ. μετὰ τὴν θυσίαν ὄλοι καὶ ἔλαι, πολλαὶ ἀνθρώπων μυριάδες κατὰ τίνα δὲ τρόπον δέρονται, δὲν μοι εἶνε συγχωρημένον νὰ εἴπω· οἱ δὲ ἐν Αἰγύπτῳ παροικούντες

(α) Ἡ Βουσίρις ἔκειτο ἐν μέσῳ τοῦ Δέλτα εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι περίπου λευγῶν ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ καὶ τοσοῦτων σχεδὸν λευγῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβολῆς τοῦ Φατμετικοῦ κλάδου, ἐπὶ τὴν ἀριστερὰν, εἴτε δυτικὴν, ὄχθην τοῦ ὁποίου ἔκειτο, κατὰ Στέφανον τὸν Βυζάντιον, ἡ πόλις αὕτη, ἣτις ἐπὶ τῶν Φαρῶν ἔκαλετο Π - ο - σ - ι - ρ - ν - ε - θ - τ' - Α τ = Δ : α - μ - ο - η - τ - ο - Ὑ Ὁ σ - ι - ρ - ι - ο - σ - ο - Ὑ Ἀ τ (θ' ἀρχαίου νομοῦ τῆς Κάτω Αἰγύπτου). Ἐκ τοῦ Π - ο - σ - ι - ρ - ι - Ἑλληνες παρήγαγον τὸ Β ο Ὑ σ - ι - ρ - ι - ε, καλέσαντες καὶ τὸν νομόν, οὗ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἦν πρωτεύουσα ἡ πόλις αὕτη, Β ο σ - ι - ρ - ι - τ - η - ν. Οἱ νῦν Αἰγύπτιοι καλοῦσι τὴν θέσιν, ἐν ἣ σῶζονται τὰ εἶρησις τῆς διασέμου τὸ πάλαι ταύτης πόλεως Π ο σ - ι - ρ - ἢ Ἀ π ο σ - ι - ρ.

Κᾶρες τοσοῦτον πλειότερον τῶν Αἰγυπτίων ποιούσοι τοῦτο, ὥστε κόπτωσι καὶ τὰ μέτωπά των διὰ μαχαιρῶν, καὶ ἐκ τούτου γνωρίζονται, ὅτι εἶνε ξένοι καὶ ὄχι Αἰγύπτιοι.

§ 62. Εἰς δὲ τὴν πόλιν Σάιν, ὅταν συναθροισθῶσι διὰ τὰς θυσίας, ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀνάπτουσι πάντες λυχνάρια πολλὰ ἔξω εἰς τὸ ὑπαιθρον πέριξ τῶν οἰκιῶν· εἶνε δὲ τὰ λυχνάρια ταῦτα δοχεῖα, πλήρη ἄλατος καὶ ἐλαίου, μετὰ θρυαλίδος ἐπιπολαζούσης, ἣτις ἀνάπτει καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Καλεῖται δὲ ἡ ἑορτὴ αὕτη λυχνοκαΐα. Ὅσοι δὲ τῶν Αἰγυπτίων δὲν ἔλθωσιν εἰς τὴν πανηγυριν ταύτην, γινώσκοντες τὴν νύκτα τῆς θυσίας, ἀνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὄλοι τὰ λυχνάριά των, καὶ οὕτως ὄχι μόνον ἐν τῇ Σάιδι, ἀλλὰ καὶ ἀναπᾶσαν τὴν Αἴγυπτον γίνεται φωταψία (α). Τίνος ἕνεκα δὲ ἡ νύξ αὕτη τιμᾶται οὕτω διὰ φωτοχυσίας, ὑπάρχουσι περὶ τούτου λόγοι ἱεροὶ λεγόμενοι.

§ 63. Εἰς δὲ τὴν Ἡλιοῦπολιν (β) καὶ τὴν Βουτῶ (γ) μεταβαίνοντες, προσφέρουσι μόνον

(α) εἶνε ἀληθῶς ἀπερίγραπτος ὁ ἀριθμὸς τῶν πηλίνων λυχναρίων, ἅτινα ἀνεύρισκονται καθ' ἑκάστην ἐν τοῖς εἰρησίοις ἀπασῶν τῶν ἀρχαίων τῆς Αἰγύπτου πόλεων· ἀλλ' ἐξηγεῖται κάλλιστα, διὰ τῆς διηγήσεως ταύτης τοῦ Ἡρόδοτου ἡ ἄπειρος πληθὺς τῶν παντεσιδῶν καὶ πολυποικίλων τούτων πηλίνων σκευῶν, ἅτινα οὐδὲν ὅπως φαίνονται ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν προωρισμένα ὄντα πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν οἰκιῶν.

(β) Ἡ περιώνυμος αὕτη πόλις ἔκειτο εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ταυτικοῦ κλάδου τοῦ Νεΐλου, σχεδὸν ἀντικρὺ τῆς κορυφῆς τοῦ Δέλτα, ὅπου τάνῦν τὸ πενιχρὸν χωρίον Μ α τ α ρ ῖ α παρὰ τὸ λεγόμενον Δ ἐ ν δ ρ ο ν τ ἣ ς Π α ν α γ ῖ α ς. Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ πόλις αὕτη ἐπὶ τῶν Φαρῶν Ὀ ν, καὶ οὕτω φέρεται εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν, κοινῶς δὲ Πα - ρ ᾶ, ἣτις ἡ (Πόλις) τ ο Ὑ Ἡ λ ῖ ο υ. Ἦν δὲ πρωτεύουσα τοῦ ἱγ' νομοῦ τῆς Κάτω Αἰγύπτου, τοῦ καλουμένου Χ ὠ γ - ᾶ τ. Πολιούχος δ' αὐτῆς θεὸς ἦν ὁ Τ ο Ὑ μ, ἣτις Ὁ Ἥλιος, οὗ ζῶσα εἰκὼν καὶ ἐπιγεῖς ἐνσάρκωσις ἦν ὁ Μνῆς, μέλας ταῦρος, ἐπιμελῶς ἀνατρέφόμενος καὶ λατρευόμενος ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἥλιου.

(γ) Ἡ Βουτῶ ἦν πόλις μεγάλη τὸ πάλαι, κειμένη, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Βιβλ. Β', §. 155). παρὰ τὸ Σεβεννυ-

θυσίας. Εἰς δὲ τὴν Πάμπρημιν (α) θυσίας μὲν καὶ ἱεροτελεστίας κάμνουσιν ὄσας καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις. Ὅταν δὲ κλίνη ὁ ἥλιος πρὸς τὴν δύσιν του, ὀλίγοι μὲν τινες τῶν ἱερέων μένουσιν ἀσχολούμενοι περὶ τὸ ἄγαλμα (τοῦ Ἄρεως), οἱ δὲ περισσότεροι αὐτῶν, κρατοῦντες βάρβδους ξυλίνας, ἴστανται εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ ναοῦ, ἄλλοι δὲ πλείονες τῶν χιλιῶν ἀνδρῶν, προσκηνυταὶ ὀπλισμένοι καὶ οὗτοι διὰ ξύλων ἕκαστος, ἴστανται συνηθροισμένοι παρέκει. Τὸ δὲ ἄγαλμα, ὅπερ εὐρίσκεται ἐν τῷ ναίσκου ξυλίνου καταχρύσου, μεταφέρουσι τὴν προτεραίαν εἰς ἄλλο ἱερὸν οἶκημα. Οἱ μὲν ὀλίγοι λοιπὸν, οἱ περὶ τὸ ἄγαλμα μένοντες, σύρουσι τετράτροχον ἄμαξαν, φέρουσαν τὸν ναῖσκον καὶ τὸ ἐν αὐτῷ ἐνυπάρχον ἄγαλμα. Οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ ἰστάμενοι εἰς τὰ προπύλαια, δὲν ἀφίνουσιν αὐτοὺς νὰ εἰσέλθωσι· οἱ δὲ προσκηνυταὶ, λαμβάνοντες τὸ μέρος τοῦ Θεοῦ, κτυποῦσι αὐτοὺς πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Θεοῦ. Γίνεται δ' ἐνταῦθα σφοδρὰ διὰ ξύλων μάχη, καὶ κρούονται κεφαλῆαι, καὶ, ὡς ἐγὼ νομίζω, πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσιν ἐκ τῶν

τικῶν στόμιον καὶ, προδήλως, ἐπὶ τῆς ὀριστερᾶς αὐτοῦ ἄκρης, διότι ὁ Πτολεμαῖος ἀναφέρει, ὅτι ἡ Βούτος, μητρόπολις τοῦ Φθενώτου νομοῦ, ἔκειτο μεταξύ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ (τοῦ Κανονικοῦ στομίου) καὶ τοῦ θερμιοῦ (τοῦ Σεβεννυτικοῦ) κλάδου. Ἦν δὲ πάντοτε πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ, ὅστις ἐπὶ μὲν τῶν Φαραῶν ἔκαλετο Ἄμπεχου, ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων Φθενέτης, ἢ Φθενέτου, κατὰ Πλίνιον, καὶ Πτενετώ, κατὰ Κόπτα, ἐκ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ὀνόματος τῆς μητροπόλεως του Βουτούς Πτενοῦ, ἢτοι Ἡ (Πόλις) τῆς (θεῆς) Οὔτο, ἢ μᾶλλον, κατὰ τὸν Κ. Βρούξ, ἐκ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ὀνόματος τῆς λίμνης Βουτικῆς (ἢς τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἀπετέλει τὸν νομὸν αὐτῶν) Πτεταν - Οὔτο, ἢτοι ἡ χώρα τῆς Οὔτο (θεῆς τοῦ βορρᾶ), ἢτις ἦτο μία τῶν μορφῶν τῆς Ἰσιδος.

α). Πᾶσαι ἡμῶν αἱ ἐρευνᾶι πρὸς διορισμὸν τῆς θέσεως τῆς πόλεως ταύτης ἀπέβησαν ἄχρι τούτου μάλιστα. Ἐπὶ γὰρ δὲ, καθ' Ἡρόδοτον (Β', 165), καὶ νομὸς Παπρημίτης ἐν τῇ Κἀτῷ Αἰγύπτῳ.

τραυμάτων, εἰ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι λέγουσιν, ὅτι δὲν ἀποθνήσκει κανεῖς.

§. 64. Λέγουσι δὲ οἱ ἐγγώριον, ὅτι ἡ πανήγουρις αὕτη ἐνομοθετήθη ἐκ τούτου. Κατόκει εἰς τὸν ναὸν τοῦτον ἡ μήτηρ τοῦ Ἄρεως καὶ ὁ Ἄρης, ὅστις εἶχεν ἀνατραφεῖ μακρὰν αὐτῆς, ἦλθεν, ὅταν ἔγεινεν ἀνὴρ, καὶ ἤθελε νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῆς μητρός του, καὶ οἱ ὑπηρέται τῆς μητρός του, καθ' ὅ μὴ ἰδόντες αὐτὸν ποτὲ πρότερον, δὲν ἄφινον αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλὰ τὸν ἀπέδιωκον· αὐτὸς δὲ, παραλαβὼν ἐξ ἄλλης πόλεως ἀνθρώπους, ἐπανῆλθε μετ' αὐτῶν, τοὺς τε ὑπηρέτας ἔκακοποίησε, καὶ πρὸς τὴν μητέρα εἰσῆλθεν· ἐκ τούτου λέγουσιν, ὅτι ἐνομοθετήθη ἡ τοιαύτη μάχη κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἄρεως. Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἶνε οἱ πρῶτοι, οἵτινες ἐκανόνισαν τὸ νὰ μὴ συνομιλῶσιν οἱ ἄνδρες μετὰ γυναικῶν ἐν τοῖς ναοῖς, μῆτε νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτοὺς μετὰ συνομιλίαν γυναικῶς, πρὶν ἢ λουσθῶσι. Διότι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, πλὴν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἑλλήνων, συνομιλοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς ναοῖς, καὶ, ἀπὸ συνομιλίαν μετὰ γυναικῶς ἐξερχόμενοι, εἰσέρχονται εἰς ναὸν ἄλουτοι, νομίζοντες, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶνε ὡς καὶ τὰ ἄλλα κτήνη καὶ τὰ πτηνὰ, ἅτινα βλέπουσι συνευρισκόμενα εἰς τε τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἱεροὺς τόπους. Ἄν λοιπὸν τοῦτο δὲν ἦτον ἀρεστὸν εἰς τὸν θεόν, δὲν θὰ τὸ ἐπραττον οὔτε τὰ κτήνη. Οὗτοι μὲν τοιαῦτα λέγουσι πρὸς δικαιολογήσιν των, ἅπερ ἐγὼ δὲν ἐγκρίνω.

§. 65. Οἱ δ' Αἰγύπτιοι τηροῦσιν αὐστηρῶς τὰς τε ἄλλας θρησκευτικὰς συνηθείας καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐνῷ ἡ Αἴγυπτος συνορεύει μὲ τὴν Λιβύαν, δὲν ἔχει ὅμως πολλὰ θηρία· τὰ δὲ ἐν αὐτῇ ἀπαντώμενα, ἄγρια ἢ συνανθρωπευόμενα, ἅπαντα θεωροῦνται ἱερά· τίνος δὲ ἕνεκα τὰ θεωροῦσιν ἱερά, ἂν ἐπαχειροῦν νὰ εἶπω, ἤθελα εἰσέλθῃ εἰς ἔκθεσιν θεῶν πραγμάτων, περὶ τῶν

ἐγὼ πολὺ ἀποφεύγω νὰ λαλῶ, καὶ ἂν περὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν ἀνέφερά τι ἐν παρόδῳ προηγουμένως, ἐπραξά τοῦτο, ὑποχρεούμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης. Ἐπάχει δὲ ὁ ἐξῆς περὶ τῶν θηρίων νόμος. Ἐπιμελεῖται πρὸς διατροφήν ἕκαστου αὐτῶν εἶνε διωρισμένοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, κληρονομαῦντων τὴν τιμὴν ταύτην τῶν παίδων παρὰ τῶν γογγέων αὐτῶν. Οἱ δὲ κάτοικοι ἕκαστης τῶν πόλεων ἐκπληροῦσι κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον τὰς πρὸς τὰ θηρία εὐχὰς των. Παρακαλοῦντες τὸν θεόν, εἰς ὃν ἀνήκει τὸ ζῶον, ὑπὲρ τῶν παιδίων των, κείρουσιν εἴτε ὀλόκληρον τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, ἢ τὸ ἦμισυ, ἢ τὸ ἐν τρίτον αὐτῆς, καὶ, θέτοντες τὰς τρίχας εἰς ζυγαρίαν, ζυγίζουσι αὐτὰς δι' ἀργυρίου ὅσον δὲ ἀργυρίου ζυγίσουν αἱ τρίχες, δίδεται εἰς τὴν ἐπιμελήτριαν τῶν θηρίων, ἢ τις, καταμελίζουσα ἀνταξίους αὐτοῦ ἰχθῆς, δίδει αὐτοὺς πρὸς τροφήν εἰς τὰ θηρία. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν τὰ θηρία ταῦτα τρέφονται· ἐὰν δὲ τις φονεύσῃ κἀνὲν τῶν θηρίων τούτων, τιμωρεῖται, ἐὰν μὲν ἐπραξῆ τοῦτο ἐκουσίως, διὰ θανάτου, ἐὰν δὲ ἀκουσίως, διὰ προστίμου, ὑπὲρ προσδιορίζουσι οἱ ἱερεῖς· ἀλλ' ἂν τις φονεύσῃ Ἴβιν ἢ Ἰέρακα, ἔστω καὶ ἀκουσίως, ἀνάγκη νὰ τιμωρηθῇ διὰ θανάτου.

§. 67. Ἐνῷ δὲ ὑπάρχουσι πολλὰ ζῶα συζῶντα μετὰ τῶν ἀνθρώπων, πολὺ περισσώτερα θὰ ἐγίνοντο, ἐὰν μὴ κατελάμβανε τοὺς αἰλῶρους τοιοῦτό τι. Ἄφου αἱ θηλυκαὶ γεννήσωσι, δὲν συγχάζουσι πλέον εἰς τοὺς ἀρσενικούς, οἵτινες, ἐπιθυμοῦντες νὰ πλητάξωσιν αὐτὰς καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπιτύχωσι τοῦτο, σφρίζονται τὸ ἐξῆς· ἀρπάζοντες καὶ κλέπτοντες τὰ τέκνα τῶν θηλυκῶν, τὰ φονεύουσι, χωρὶς ὅμως νὰ τὰ τρώωσιν αὐτοὶ· αἱ δὲ θηλυκαὶ, στερούμεναι τῶν τέκνων των, καὶ ἐπιθυμοῦσαι ν' ἀποκτήσωσιν ἄλλα, πηγαίνουσι λοιπὸν πρὸς τοὺς ἀρσενικούς· διότι τὸ ζῶον

αὐτὸ εἶνε φιλάτεκνον. Ὅταν δὲ γείνη πυρκαϊά, συμβαίνει εἰς τὰ ζῶα ταῦτα θεῖον τι· διότι οἱ μὲν Αἰγύπτιοι, ἀπομακρυνόμενοι τοῦ πυρός, φυλάσσουν τοὺς αἰλῶρους, καὶ ἀμελοῦσιν οὕτως νὰ σβέσωσι τὸ καίμενον· οἱ δὲ αἰλῶροι, διεισδύοντες διὰ μέσου τῶν ἀνθρώπων, καὶ πηδῶντες ὑπεράνω αὐτῶν, ρίπτονται εἰς τὸ πῦρ. Ὅταν δὲ συμβῇ τοῦτο, πένθος μέγα καταλαμβάνει τοὺς Αἰγυπτίους. Εἰς ὅσας δὲ οἰκίας ἀποθάνῃ αἰλῶρος ἐκ νοσήματος, πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς ζυρίζουσι τὰς ὀφρῦς μόνας· εἰς ὅσας δὲ ἀποθάνῃ κύων, ζυρίζουσι ὀλόκληρον τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν. (ἀκολουθεῖ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ Εἰς τὸν ΓΟΡΓΙΑΝ

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΜΙΣΤΡΙΩΤΟΥ.

Ἐν σελ. 209. Κεφ. LIII, ὁ Καλλικλῆς λέγει: « Ἄλλ' ἐγὼ σοι σαφῶς λέγω, ὅτι ταῦτόν ἐστι » (δηλ. τὸ κρείττον καὶ τὸ βέλτιον καὶ τὸ ἰσχυρότερον).— Σωκ. Οὐκοῦν οἱ πολλοὶ τοῦ ἐνός κρείττους εἰσι κατὰ φύσιν; αἱ δὲ καὶ τοὺς νόμους τίθενται ἐπὶ τῷ ἐνί, ὡσπερ καὶ σὺ ἄρτι ἔλεγες. — Καλ. Πῶς γὰρ οὐ; — Σωκ. Τὰ τῶν πολλῶν ἄρα νόμιμα τὰ τῶν κρείττωνων ἐστίν. — Καλ. Πάνυγε. — Σωκ. Οὐκοῦν τὰ τῶν βελτιόνων; οἱ γὰρ κρείττους βελτίους π ο λ ὺ κατὰ τὸν σὸν λόγον. Ἐν δὲ τῷ σχολίῳ 7 ἀνακινώσκωμεν: « Ὁ Κοραῆς εἰκάζει ὅτι ἀντὶ τοῦ π ο λ ὺ ἐγράφετο πάλιν, ἢ δὲ εἰκασία αὐτοῦ δὲν μοι φαίνεται ἀδόκιμος. »

Ἡ γραφὴ π ο λ ὺ βεβαίως δὲν συνάδει πρὸς τὴν διαλεκτικὴν τοῦ Σωκράτους. Διότι ὡμολογήθη μὲν ὅτι οἱ κρείτους τοῦ ἐνός εἶναι καὶ βελτίους, οὐχὶ ὅμως ὅτι καὶ π ο λ ὺ βελτίους. ὁ δὲ Σωκράτης, ὅστις παντοιοτρόπως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπεμελήθη τῆς ἀκριβείας τοῦ δια-

λόγου, δὲν εἶναι ἀκόλουθον νὰ πονηρεύηται.

Ἄγνοοῦμεν διὰ τί ἀμφότεροι οἱ Ἕλληνες ἐκδότης δὲν ἀντικατέστησαν ἐν τῷ κειμένῳ ἀντὶ τοῦ π ο λ ὺ τ ὸ π ἄ λ ι ν, ὃ προκρίνουσι. Ταύτην τὴν γραφὴν ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ὡς ἔχουσι τὰ τῆς βιβλιοθήκης ἡμῶν. Συνιστῶμεν δὲ καὶ τὴν γραφὴν π ἄ λ α ι, ἥτις ἤθελε σημαίνει τὴν στενὴν τῆς συνυπάρξεως σχέσιν τὴν ἐν τοῖς πρόσθεν ὁμολογηθεῖσαν, ἢ οὕτω θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐκφράσῃ: « Σωκ. λοιπὸν τὰ τῶν βελτιόνων, διότι οἱ κρείττους εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη βελτίους... »

Τοιαύτην τινα σημασίαν ἔχει τὸ π ἄ λ α ι ἐν Δημ. Περί Συμμοριῶν 32. « Οὐκοῦν οὐδ' ἐκείνῳ (τῷ βασιλεῖ) συμφέρει ξένους κρατῆσαι τῶν Ἑλλήνων » οἱ γὰρ ἡμῶν κρατήσαντες ἐκείνου γε π ἄ λ α ι κρείτους ὑπάρχουσιν. » Ἐνταῦθα τὸ π ἄ λ α ι φαίνεται ἀναφερόμενον εἰς παλαιὰν καὶ πασιγνωστὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἐχρειάζετο μεγαλειτέρα δύναμις εἰς τὸ νικῆσαι τοὺς Ἕλληνας ἢ τὸν βασιλέα. Καίτοι ὁ πολὺς Henri Weil (Les Harangues de Demosthènes, Paris 1763), εὕρισκε ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ διὰ τοῦ π ἄ λ α ι ἐκφραζομένην λογικὴν προτεραιότητα καὶ μεταφράζει: « πολλῶ μᾶλλον ».

Ἐν δὲ τῷ Πλατωνικῷ χωρίῳ δυνάμεθα βεβαίως ν' ἀνακαλύψωμεν χρονικὴν ἀκολουθίαν. Διότι ὁ Καλλιμαχῆς οὐχὶ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ π ἄ λ α ι (ἀπὸ τῆς σελ. 195, 197, Κεφάλ. XXXIX) ὁμολογεῖ ὅτι ταῦτόν ἐστι τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρείττον καὶ τὸ ἰσχυρότερον, λέγων « τοὺς βελτίους καὶ ἔρρωμενεστάτους, » « τοῦ βελτιονός τε καὶ κρείττονος » δι' ὃ καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀνωτέρω περικοπῆς καλούμενος αὐθις νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ὀρισμὸν, ἀποκρίνεται μετ' ἀνυπομονησίας: « Ἄλλ' ἐγὼ σοι κτλ. » Δὲν τολμῶμεν δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ Δημοσθενικὸν χωρίον εἶναι ἀνάμνησις τοῦ Πλατωνικοῦ.

Ἐν σελ. 319. Κεφ. LXXX, τὸ σχόλιον I οὐχὶ ὀρθῶς διδάσκει ὅτι « θεραπεύματα εἶναι ἢ μεταβολὴ τῆς ἐσωτερικῆς φύσεως, ὡς ἢ διὰ τῆς τροφῆς πάχυνσις τοῦ σώματος, παθήματα δὲ ἢ δι' ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως μεταβολὴ τῆς ἐξωτερικῆς καταστάσεως, οἷα ἢ τοῦ μαστιγίου. »

Ὁ Σωκράτης λέγει ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀφοῦ διαλυθῶσι σώζουσι τὴν ἑξὶν τὴν ἐαυτῶν ἐκάτερον. Τὸ σῶμα ἔχει ἐνδὴλα τὴν φύσιν τὴν αὐτοῦ (ιδιότητος φυσικῆς), καὶ τὰ θεραπεύματα καὶ τὰ παθήματα πάντα (ιδιότητος μὴ φυσικῆς ἀλλ' ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως). Εἶτα ἐπάγει: « Οἷον εἴτινος μέγα ἦν τὸ σῶμα, φύσις ἢ τροφή ἢ ἀ μ φ ὅ τ ε ρ α, ζῶντος, τούτου, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, ὁ νεκρὸς μέγας, καὶ ἢ παχὺ, παχὺς καὶ ἀποθανόντος, καὶ τᾶλλα οὕτως καὶ εἰ ἂν ἐπετήδευε κομᾶν, κομήτης τούτου καὶ ὁ νεκρὸς μαστιγίας αὐ εἴτις ἦν καὶ ἔχνη εἶχε τῶν πληγῶν οὐλὰς ἐν τῷ σώματι ἢ ὑπὸ μαστίγων ἢ ἄλλων τραυμάτων ζῶν, καὶ τεθνεῶτος τὸ σῶμα ἐστὶν ἰδεῖν ταῦτα ἔχον, κατεαγῶτα τε κτλ. »

Τὸ παράδειγμα τοῦτο διήρηται καὶ αὐτὸ εἰς δύο μέρη ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς δύο τάξεις τῶν ιδιοτήτων. Τὸ μὲν πρῶτον μέρος περιέχει φυσικὰ πρυσόντα (τὸ ἔχειν τὸ σῶμα μέγα ἢ παχὺ), τὸ δὲ δεύτερον μέρος περιλαμβάνει ιδιότητος μὴ φυσικῆς, δηλ. θεραπεύματα (τὸ κομᾶν, ἀποτέλεσμα κομμωτικῆς θεραπείας: παράβαλε τὸ ῥῆμα κομοτροφῶ), καὶ παθήματα (τὸ μεμαστιγῶσθαι, τὸ αὐλὰς ἔχειν, τὸ ἔχειν τὰ μέλη κατεαγῶτα κτλ.) Ἡ μόνη δυσκολία εἶναι ὅτι ὁ Σωκράτης, ὁμιλῶν περὶ μεγέθους καὶ πάχους, ἐσυλλογίσθη ὅτι ταῦτα ἴσως οὐχὶ πάντοτε εἶναι φυσικαὶ ιδιότητες. ἀλλὰ προέρχονται καίποτε ἐκ τῆς τροφῆς προσέθηκε λοιπὸν ἢ τ ρ ο φ ἢ ἢ ἀ μ φ ὅ τ ε ρ α.

Ὁ ἐκδότης λοιπὸν ἠπατήθη καθ' ἡμᾶς τά-

ξας τὸ κ ο μ ᾶ ν μετὰ τοῦ μεμαστιγῶσθαι καὶ τῶν ἄλλων εἰς τὰ παθήματα, καὶ ἐπινοήσας νέον ὀρισμὸν τῶν θεραπευμάτων ἐνῶ οὗτος ὁ ὀρισμὸς ἠδύνατο νὰ ἐξαχθῆ ἐξ ὅσων αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐκ Κεφ. XIX καὶ XX ὤρισε περὶ θεραπείας σώματος, ἢν διαίρει ἄ. εἰς τέχνας περιποιούσας ἀληθινὴν εὐεξίαν (γυμναστική, ἰατρική), καὶ δεύτερον εἰς τέχνας κολακί*ας (ὀψοποιητικὴ, κομμωτικὴ, « σχήμασι καὶ χρώμασι καὶ λειότητι καὶ ἐσθήσι ἀπατώσα. » Κεφ. XX).

Κατὰ ταῦτα θεράπευμα νομίζομεν « τὴν κόμην τὴν βαθείαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἐρύθημα » (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. 40), καὶ τὸ « πλειστάκις ἀποκείρασθαι καὶ τὸ τοὺς ὀδόντας λευκοὺς ἔχειν » (Θεόφρ. Περί ἀρσκειᾶς). Ἄν δὲ ἦτο ἀνάγκη νὰ ὀρίσωμεν τὸ θεράπευμα θὰ ἐλέγομεν: « Θεράπευμα εἶναι πλεονέκτημα (εὐεξία ἢ κάλλος) ἀληθινὸν ἢ δοκοῦν ἀποκτηθὲν διὰ θεραπείας » δηλ. οὐχὶ ἐκ φύσεως ἐνυπάρχον τῷ σώματι. Ἐπίκτητον καὶ οὐχὶ φυσικὸν εἶναι καὶ τὸ πάθημα, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ θεραπεύματος, ἄρα καχεξία ἢ ἀσχημία. Ἴδου πάθημα ὅπερ κατὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἐκδότης θὰ ἦτο θεράπευμα. « Νῦν δὲ ἢ φαρμάκῳ τις ἀποθάνων, ἢ ὑπὸ τροφῆς ἐξ ὀδὴ κ ὡς τ ἢ ν γ α σ τ ἔ ρ α κ α ι τ ἄ σ κ ἔ λ η, ὡ χ ρ ο ἰ ᾶ π α ν τ ε ς κ τ λ. (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. 4).

Ἐν σελ. 110 Κεφ. X ἀναγινώσκωμεν « Ὅταν περὶ ἰατρῶν αἰρέσεως ἢ τῆ πόλει σύλλογος ἢ περὶ ναυπηγῶν, ἄλλος τις ἢ τότε ὁ ῥητορικὸς οὐ συμβουλεύσει; δῆλον γὰρ ὅτι ἐν ἐκάστη αἰρέσει τὸν τεχνικώτατον δεῖ αἰρεῖσθαι. Οὐδ' ὅταν τειχῶν περὶ οἰκοδομήσεως ἢ λιμένων κατασκευῆς ἢ νεωρίων, ἀλλ' οἱ ἀρχιτέκτονες; οὐδ' αὖ ὅταν στρατηγῶν αἰρέσεως περὶ ἢ τάξεώς τινος πρὸς πολεμίους συμβουλή ἢ, ἀλλ' οἱ στρατηγικοὶ τότε συμβουλεύουσιν, οἱ ῥητορικοὶ δὲ οὐ ἢ πῶς λέγεις, ὡ

Γοργία, τὰ τοιαῦτα; »

Ἐνταῦθα μετὰ τὴν πρώτην ἐρώτησιν, ἥτις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν κατάφασιν « ἄλλος τις συμβουλεύσει ἢ ὁ ῥητορικὸς », ἐτάχθη τὸ οὐ δὲ ὅπερ κατὰ τὸν ἐκδότην ἴσον τῷ κ α ι ο ὐ. Ἄν λοιπὸν δεχθῶμεν τὴν δευτέραν ταύτην πρότασιν ἐρωτηματικῶς τότε θὰ ἰσοδυναμῆ πρὸς τὸ « καὶ οὐ συμβουλεύσει ἄλλος τις, ἀλλ' οἱ ἀρχιτέκτονες; » ὅπερ οὐδένα θὰ ἔχῃ νοῦν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἢ διὰ οὐδὲ εἰσαγομένη πρότασις νὰ ἦ ἀποφατικὴ ἄνευ ἐρωτήσεως, καὶ ἴση πρὸς τὸ « ἄλλος τις οὐ συμβουλεύσει, ἀλλ' οἱ ἀρχιτέκτονες. » Ἀλλὰ τότε πῶς συνδέεται πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν καταφατικὴν διὰ τοῦ οὐ δὲ. Ἀμαρτάνει δὲ ὁ ἐκδότης ὑποσημειούμενος « τὸ οὐδὲ—καὶ—οὐ » ἐπειδὴ δὲ προηγήθη ἄλλη ἄρνησις, συνδέει ταύτη μετ' ἐκείνης,» διότι ἄρνησις δὲν προηγήθη, ἀλλὰ κατάφασις.

Μία καταφυγὴ ὑπάρχει νὰ παραλάβωμεν ὡς ὑποκείμενον τῆς ἀρνητικῆς προτάσεως « οὐδ' ὅταν » κτλ. τὸ ὁ β ῆ τ ο ρ ι κ ὸ ς. Ἄλλ' εἶναι τοῦτο πολὺ αὐθαίρετον διότι πρέπει εἰς ἄκρον νὰ βασικίσωμεν τὴν ἐννοίαν τῆς προηγηθείσης ἐρωτήσεως καὶ νὰ παραγάγωμεν ἐξ αὐτῆς πρῶτον ἀπόκρισιν καταφατικὴν, « ἄλλος τις ἢ ὁ ῥητορικὸς συμβουλεύσει » ὅπως συνδέσωμεν διὰ τοῦ οὐ τούτου καὶ τοῦ ἐπομένου οὐ δὲ τὰς δύο προτάσεις. Ἄτοπος λοιπὸν φαίνεται εἰς ἡμᾶς ἡ γραφὴ τοῦ ἐκδότης διὰ ταῦτα. Ἵπομιμνήσκωμεν δὲ καὶ τὴν θέσιν τοῦ τ ὄ τ ε ἐν τῇ διορθώσει, ποιοῦσαν ὑπέρβασις.

Μένει λοιπὸν πάντοτε ἡ γραφὴ τῶν χειρογράφων « ἄλλο τι (ἐν. γίνεται ἔσται) ἢ τότε ὁ ῥητορικὸς οὐ συμβουλεύσει κτλ.; » καθ' ἢν ἡ περίοδος αὐτὴ ἦτο « ὁ ῥητορικὸς οὐ συμβουλεύσει οὐδὲ συμβουλεύσει οὐδέ... » Ἵπετάχθη δὲ εἰς τὴν ἐρώτησιν « ἄλλο τι ἢ » διὰ νὰ γείνη ζωηροτέρα καὶ νὰ προκαλέσῃ

ἀπόκρισιν « οὐκ ἔσται ἄλλο τι, ἀλλ' ὁ σὺ λέγεις, δηλ. ὁ ῥητορικὸς οὐ συμβουλευθεῖς. » Ταύτην ἡμεῖς δὲν ὑποστηρίζομεν πολλὴν, ἀλλὰ θὰ προτιμῶμεν πάσης ἄλλης γραφῆς λογικῶς ἀτόπου.
Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ.

Ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ συλλογῇ τοῦ ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ Κ. Ν. Α. Καρυδιᾶ ἀπέκειτο ἄλλοτε πλάξ ἐκ τιτανολίθου, ἱερογλυφικὴν φέρουσα ἐπιγραφὴν γλαφυρᾶς ἐργασίας καὶ ἀνεραΐαν. Τὸ ὄρσιον τοῦτο μνημεῖον, ἀνήκον εἰς τὴν κς' Σαίτικὴν δυναστείαν, τὴν ἀκμάσαντα περὶ τὰ μέσα τῆς σ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἀντιγράψας ὁ συμπολίτης ἡμῶν, Κ. Δημ. Μοσχονᾶς, μετέφρασεν ἑλληνιστῶς, καὶ ἐξέδωκεν ἀρτίως ἐν κομψῷ φυλλαδίῳ τὴν μετάφρασιν μετὰ κατὰ λέξιν παραθέσεως τοῦ τε ἱερογλυφικοῦ κειμένου καὶ τῆς αἰγυπτιαστῶς ἀναγνώσεως αὐτοῦ, καὶ εἰκόνας πιστῆς τῆς ὅλης πλάξος.

Ὁ Κ. Μοσχονᾶς οὔτε φιλόλογος εἶνε, οὔτε περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἐντρίβης ὀπαδὸς τοῦ Ἐμπολαίου Ἑρμοῦ, γινώσκει ὅσα γράμματα ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν καλὴν καὶ ἀκριβῆ τοῦ ἐμπορικοῦ τοῦ ἔργου ἐνάσκησιν. Ἐραστῆς δ' ὁμοῦς ἀπλοῦς τῆς ἱερογλυφικῆς καὶ αὐτοδίδακτος αὐτῆς μύστης, εἶνε σήμερον ὁ δεῦτερος ἢ τρίτος Ἕλληνας, ὁ κατέχων τὴν κλεῖδα τὴν μαγικὴν, ἣν ὁ πολὺς Σαμπολλιὸν κατεσκεύασε πρὸς ἀνάγνωσιν τῆς δυσκόλου καὶ περιέργου ταύτης γραφῆς, καὶ παρέχει τρανήν μὲν ἀπόδειξιν τοῦ τί δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἐπιμέλεια, ἀξιολόγητον δὲ παράδειγμα πρὸς τοὺς ἡμετέρους νέους, ὧν οἱ πλείστοι τὰς ὥρας τῆς ἀνάσεώς των κατασπαταλοῦσιν εἰς σωματοφθόρους διασκεδάσεις,

ἢ κατατρίβουσιν εἰς ἀνάγνωσιν ψυχροφθόρων μυθιστοριῶν.

Τοῦ Κ. Μοσχονᾶ εὐγενῶς παραχωρήσαντος τῷ Κέκροπι τὴν χρῆσιν τοῦ τῆς πλάξος ξυλογράφηματος, ἐπιχειροῦμεν νὰ δώσωμεν σύντομόν τινα περιγραφὴν τοῦ μνημείου καὶ ἀπλῆν τὴν τοῦ Κ. Μοσχονᾶ μετάφρασιν, βέβαιον ὄντες, ὅτι οὐχὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος θέλουσιν ἴδει ταῦτα οἱ ἀναγνώσται τοῦ Κέκροπος.

Ἡ πλάξ, ὕψος μὲν ἔχουσα 4,10, εὖρος δὲ 0,60, καὶ πάχος 0,05 τοῦ γαλλ. μέτρου, φέρει κατὰ τὰ περίεξ, ὀλίγον τι ἐξέχον, περιβάσιον, πλατὺ ἕσον 0,05 τοῦ γαλλ. μέτρου καὶ ἐνεπίγραφον τὸ δὲ, ὀλίγον τι βαθύτερον, πεδῖον τῆς πλάξος εἶνε διηρημένον δι' ὄριζονταίου γραμμῆς εἰς δύο ἄνισα τμήματα, τὸ ἀνώτερον, καὶ μικρότερον, φέρον ἐγγεγλυμμένην τὴν εἰκόνα τῆς ὑποθέσεως καὶ ἐξήγησιν αὐτῆς, καὶ τὸ κατώτερον, τὸ καὶ μείζον, περιέχον προσευχὴν καὶ ὕμνον πρὸς τὸν Ὅσιριν.

Εἰς τὸ περιθώριον ὑπάρχουσιν ἐγγεγλυμμέναί δύο προσευχαί, αἵτινες, ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς ἀνωτέρας πλευρᾶς α, τελειῶνουσιν εἰς τὸ μέσον τῆς κατωτάτης πλευρᾶς β, βαίνουσαι κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν.

Καὶ ἡ μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέρει:

« Λατρεύω τὸν Ὅσιριν βασιλέα αἰώνιον, τὸν κατατάττοντα τὴν ψυχὴν ἐν Παραδείσῳ, ἵνα βλέπῃ τὸν Ἥλιον, λάμποντα πᾶσαν πρωΐαν καὶ ἐν παντί. Δέχονται (οἱ θεοὶ) πᾶν τὸ προσφερόμενον παρὰ τῶν ζώντων ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καθαρᾷ καρδίᾳ δέχθητι θεὸς Ὅσιρις ἐκ καρδίας τοῦ Βασιλικογραμματοῦς Φθαμώσεως τοῦ Μεμφίτου ἀρώματα. »

Ἡ δ' ἐπὶ τὰ ἀριστερά :

« Λατρεύω τὸν Φθά-Σοχάρ-Ὅσιριν, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῇ δικαιοσύνῃ, τὸν εἰσερχόμενον καὶ ἐμφανιζόμενον ἐν τῇ θύρᾳ τῶν χωρῶν

ἐκ τοῦ ἀνατολικοῦ Ὄρους, τὸν ποιήσαντα τὰ πάντα, τὸν ἀγαπῶντα πάντας, τὴν τροφὴν τῶν ζώντων, τὴν πνοὴν τῶν ἐν τῷ ὕδατι κατοικούντων. Δὸς ἄρτον, ὦ Ὄσιρι, ἐν παντὶ εἰς τὸν οἶκόν τοῦ Βασιλικογραμματέως τῶν δικαστηρίων Φθαμώσεως τοῦ φιλαλήθους, πρώην Βασιλικογραμματέως τοῦ στρατοῦ Ἀπρίου τοῦ Δικαίου.»

Εἰς τὸ ἀνώτερον τμήμα τοῦ πεδίου τῆς πλακῆς παρίσταται ἐπὶ τὰ δεξιὰ ὁ Θεὸς Ὄσιρις καθήμενος ἐπὶ θρόνου, καὶ κρατῶν τὸ σκήπτρον καὶ τὴν μάστιγα ἔμπροσθεν δ' αὐτοῦ ἀναγινώσκεται:

« Ὄσιρις, ὁ ἐν τῇ δύσει θεὸς, μέγας βασιλεὺς αἰώνιος.»

Πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ὄσιριδος ὑπάρχει βωμὸς αἰγυπτιακοῦ ῥυθμοῦ, πεφορτισμένος σταχυῶν, κωδιῶν καὶ ποικίλων καρπῶν.

Ἐπὶ τ' ἀριστερὰ ἴσταται ὁ Φθαμώσις, εὐγενὴς Αἰγύπτιος, ἀρέγων τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Ὄσιριν καὶ προσευχόμενος.

Καὶ ὀπισθεν μὲν τοῦ Φθαμώσεως ἀναγινώσκεται:

« Ὁ Βασιλικογραμματεὺς τῶν Δικαστηρίων Φθαμώσις, ὁ Φιλαλήθης, πρώην Βασιλικογραμματεὺς τοῦ στρατοῦ τῶν δύο χωρῶν Ἀπρίου τοῦ Δικαίου.

Ἐμπροσθεν δ' αὐτοῦ:

« Σπένδω τῷ Ὄσιριδι, τῷ εὐεργέτῃ τῆς γῆς, τῷ δίδοντι τοῖς κατοικοῖς τῶν ὑδάτων πνοὴν, σπονδὴν ὕδατος, οἴνου, γάλακτος, καὶ ἄλλων πολλῶν καλῶν καὶ καθαρῶν δώρων, πανταίους καρπούς, ἅπαντα ἐν ὀνόματι τοῦ Ὄσιριδος.»

Εἰς δὲ τὸ κατώτερον τμήμα τῆς πλακῆς, τὸ μείζον καὶ κυριώτερον τοῦ μνημείου, ἀναγινώσκεται ἐν δεκαεπτὰ στίχοις ὕμνος πρὸς τὸν Ὄσιριν, πολλὴν τὴν ὁμοιότητα ἔχων πρὸς τινὰς τῶν τοῦ Δαυὶδ ψαλμῶν:

« Λατρεύω τὸν Φθα-Σόχαρ-Ὄσιριν τὸν

κατοικούντα ἐν θρόνῳ δικαιοσύνης, πνεῦμα ζῶν.»

« ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΤΕΡΟΝ ».

« Ἐκατοστῆσαι πόλεων κυβερνῶνται ὑπὸ Σοῦ, ἀπὸ Μέμφιδος μέχρις Ἀβύδου.»

« Αἱ παρθέναι ἐν ἀγαλλιᾶσαι Σοὶ προσφέρουσι τὸ λίθον, ὅταν περιφέρωσι τὸ ἱερόν πλοῖον τῆς ἁγίας Σου βασιλείας.»

« Εἰς οὐδένα Θεὸν γίνονται παρὰ τῶν κατοικῶν κατ' ἔτος τόσαι τελεταὶ καὶ πανηγύρεις ὅσον Σέ.»

« Τοὺς θεοὺς πάντας Σὺ διὰ τῶν κραταιῶν Σου χειρῶν διατάσσεις.»

« Τὸ Σὸν κέρας, ὦ πάτερ Φθα, κρατύνει τὰ ἐντιμα στέμματα τῆς βασιλείας ἐν Ψέντ.»

« Αἱ ψυχαί, αἱ κατοικοῦσαι τὰς δύο χώρας ἀλλελάζουσι, βλέπουσαι τὴν κατοικίαν Σου, ἣν ἐθεμελίωσας, ὦ Ῥᾶ, καὶ τὰ καλά σου ἔργα.»

« Ἐν τῇ πανηγύρει Σου ἔρχεσαι καὶ ἀνοίγεις εἰς ἡμᾶς τὴν κατοικίαν τῆς δόξης ἐν τῷ ἄδῃ, ἐνθα ἐν τῷ χορῷ τῶν Θεῶν διάγεις ἔλθῃ, ἔλθῃ, φώτισόν με, Κύριε τοῦ Οὐρανοῦ.»

« Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ναοὺς Σὲ λατρεύουν ἀνυψούμενος ἐν στολῇ, λάμπεις. Σὲ περιφέρουν ἐπὶ τῶν ὤμων των ψάλλοντες, καὶ πᾶσα πνοὴ ζωσα ἀκούει τοὺς ὕμνους σου, κυκλοφορῶντας ἐν τῇ πόλει τῆς μεγάλης Μέμφιδος, ἐκεῖ ὅπου ὁ θρόνος σου ὑπάρχει.»

« Ἐξέρχεσαι ἐν τῇ πανηγύρει Σου, Θεέ, καὶ πάντες Σὲ λατρεύουν, ὑψοῦντες τὰς χεῖρας, καὶ τοῦ πονηροῦ ἡ καρδία ἀγάλλεται, βλέποντος τὴν παρουσίαν Σου, ὦ Ὄσιρι.»

« Ὁ δὲ Βασιλικογραμματεὺς τῶν δικαστηρίων, Φθαμώσις ὁ Μεμφίτης, φθέγγεται τὰδε: « Ἐγὼ ὁ πιστὸς δούλος Σου τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ἐορτῆς Σου παρουσιάζομαι ἐνώπιόν Σου, καθότι αἱ παντοδυναμίαι Σου ἔδωκάν μοι λευκὸν ἄρτον καὶ ἐχόρτασα, παρέσχες ἄπειρον εὐτυχίαν εἰς τὸν οἶκόν μου, ἐνῶ διέτριβον

εἰς τὰς δυτικὰς χώρας καὶ εἰς Μέμφιδα. Ἐπανακάμπτοντί μοι, Πάτερ Πατέρων, ἡ ἐπ' ἀνοδὸς ἐστὶν εὐτυχῆς, τὰ μέλη μου ὑγιᾶ. Ἄντεμείφην ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὅστις μοι ἐχορήγησε γῆρας καλόν. Οὐδὲν πονηρὸν ἐπῆλθεν ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ δούλου Σου. Καταξίωσόν με ὅπως ἔλθω ὀπισθεν τοῦ θρόνου Σου ἐν τῇ Δύσει (Ἄδῃ), καὶ φώτισόν με ἐν τῇ δόξῃ Σου.»

« Προσφέρω Σοὶ προσφοράς ἐκ παντοίων καλῶν καὶ καθαρῶν πραγμάτων.»

« Ἐμψύσησον πνοὴν δόξης ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, ἵνα Σὲ ὑμῆ Φθαμώσις ὁ Μεμφίτης.»

Τὸ ἔργον του κλείει ὁ κ. Μοσχονᾶς διὰ σημειώσεων ἀφθόνων καὶ ποικίλλων, ἐπεξηγουσῶν πολλὰ τῶν τῆς ἐπιγραφῆς ἀρχαιολογικῶν, μυθολογικῶν, γεωγραφικῶν κλ. μερῶν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Ὁ παῖς ἐν τῷ οἴκῳ διαμένων, μὴ ἔχων εἰσέτι ἀνεπτυγμένον τὸν ἑαυτοῦ λόγον, ἐνεργεῖ καὶ πράττει οὐχὶ ὅ,τι ὑπαγορεύει εἰς αὐτὸν ὁ ἀνανάπτυκτος λόγος, ἀλλ' ὅ,τι βλέπει διὰ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ αἰσθήσεων πραττόμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων, τούτεστι μιμνῆται ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ καὶ πράξει τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων. Ἡ κατὰ μίμνησιν ὁμιᾶς αὕτη ἐνέργεια καὶ πράξις, ὅσονδήποτε ἄλλοτος καὶ ἂν ἦναι, δὲν παρέρχεται ὀλοσχερῶς καὶ μετὰ τὴν τοῦ λόγου ὀρίμανσιν, ἀλλὰ, δευτέρα καταστάσα φύσις, ἐμφανίζεται πολλάκις καὶ ἐν τῇ μετὰ ταῦτα ἡλικίᾳ τοῦ ἀνθρώπου. Τούτου ἕνεκα ἐνώπιον τῶν τοῦ παιδὸς ὀφθαλμῶν πρέπει τὰ ἄριστα καὶ ὀφελιμώτατα νὰ προβάλλωνται. Μεταξὺ δὲ πάντων τῶν παραδειγμάτων, τὴν πρώτην θέσιν ὡς πρὸς τὴν τοῦ παιδὸς διαπαιδαγώγησιν κατέχει τὸ παράδειγμα τῆς μητρὸς, ὅπερ ὁ ἀνθρώπος οὐδέποτε ἀποβάλλει ἀπὸ τῶν ὀ-

φθαλμῶν αὐτοῦ. Τὸ παράδειγμα τῆς μητρὸς ἐπιδρᾷ ἐντονώτερον παντὸς ἑτέρου παραδείγματος ἐπὶ τῆς παιδικῆς ψυχῆς, ἕνεκα τῆς ἰδιαζούσης ἀγάπης, ἣν αἰσθάνεται ὁ παῖς πρὸς τὴν τεκούσαν αὐτόν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς μητρὸς, ὡς ἐξ ἑαρινοῦ ἡλίου, ἀναπέμπεται θερμότης ζωογονοῦσα τὸν παῖδα καὶ προκαλοῦσα τὸ πρῶτον αὐτοῦ μειδίαμα. Ὁ παῖς ἐν τῷ κόλπῳ τῆς μητρὸς λησμονεῖ πάντα πόνον καὶ πᾶσαν θλίψιν ὑπὸ τῆς χειρὸς αὐτῆς ὀδηγούμενος, τολμᾷ νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον πρὸς τὸν βίον βῆμα ὁἱ πρῶτοι τόνοι τῆς φωνῆς αὐτοῦ εἶναι ἀπηχήματα τῆς μητρικῆς φωνῆς ἢ παρὰ τῆς μητρὸς μανθάνει ν' ἀνυψοῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὸν οὐρανόν, τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνθρώπων πατρίδα. Ὅταν ἡ μήτηρ προσ-

εύχηται τὸ ἑσπέρας, ὅταν, κατακλίνουσα τὸν παῖδα ἐπὶ τῆς κλίνης, καταφιλή τὰς παρεῖας αὐτοῦ καὶ ἀποχωριζομένη ἐπιλέγει εἰς αὐτόν,

« εἰς τοὺς οὐρανοὺς, τέκνον μου, ὑπάρχει εἰς πατῆρ, ὅστις σὲ ἀγαπᾷ περισσώτερον τοῦ ἐπιγείου πατρὸς καὶ τῆς ἐπιγείου μητρὸς, καὶ ὅστις ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς κλίνης σου, ὦ! τότε οἰκοδομεῖται παραχρῆμα μετὰ τῆς καρδίας τοῦ παιδὸς καὶ τοῦ Θεοῦ γέφυρα, ἣν οὐδεμίᾳ ἀνθρωπίνῃ ἰσχύϊ δύναται νὰ διαρρήξῃ.

Ὅταν ὁ παῖς εὐτυχῆσῃ νὰ ἔχῃ τοιαύτην φιλόστοργον μητέρα, τότε παραδίδεται ὅλως εἰς αὐτήν, ἀνταμείβων αὐτὴν μετ' ἴσης ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως. Ἡ τοιαύτη ὅμως τοῦ παιδὸς πρὸς τὴν μητέρα ἀφοσιώσις καὶ ἀγάπη ἐπάγει καὶ τὴν ταχείαν καὶ εὐκολον τῶν μητρικῶν ἰδιοτήτων πρόσληψιν. Πᾶσα κλίσις, πᾶσα πράξις καὶ πᾶσα κίνησις τῆς μητρὸς ἕνεκα τῆς ἀμοιβαίας συμπαθείας μεταβαίνουσα ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν μαλακὴν καὶ εὐπλαστον καρδίαν τοῦ παιδὸς, γίνεται κλίσις, πράξις καὶ κίνησις αὐτοῦ. Τοῦτο γνωρίζουσα ἡ μήτηρ πρέπει νὰ προσέχη καλῶς μήπως με-

τοχετευθῶσιν εἰς τὴν νεαράν τοῦ παιδὸς καρ-

δίαν αἱ ἐπιβλαβεῖς αὐτῆς ιδιότητες, καὶ πρέπει νὰ φροντίζη ἐπιμελῶς ὅπως παρέχη ἑαυτὴν πάντοτε ἀξιωματικὸν παράδειγμα εἰς τοὺς παῖδας.

Παρά τῷ τῆς μητρὸς παραδείγματι ἵσταται τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς, μεγίστην ἔχον καὶ αὐτὸ εἰς τῆς παιδικῆς ψυχῆς δύναμιν καὶ ἐνῶ ἡ μήτηρ ἐπενεργεῖ ἡδέως ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ τέκνου, ὁ πατὴρ ἐπενεργεῖ ἰδίως ἐπὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ ἀρρενοῦ τέκνου. Ὅπως τὰ τέκνον, καὶ μάλιστα ἡ θυγάτηρ, μιμεῖται εὐκόλως τὸ παράδειγμα τῆς μητρὸς, οὕτω τὰ αὐτὸ τέκνον, καὶ μάλιστα ὁ νέος, μιμεῖται εὐκόλως τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς ἢ δὲ μίμησις αὐτῆ χωρεῖ οὐ μόνον μέχρι τῶν οὐσιωδωδεστέρων, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν ἐπουσιωδωδεστέων καὶ ἐξωτερικῶν τοῦ πατρὸς ιδιοτήτων, ὡς ἐν μέρει τοῦ τοιοῦτου ἢ τοιοῦτου τρόπου τοῦ λαλεῖν, τοῦ βαδίζειν, τοῦ βλέπειν, κτλ.

Οὕτω πολλὰ πολλάκις εἶδομεν παιδάκια μυωπάζοντα οὐχὶ κατ' ἀνάγκην, ἀλλὰ κατὰ μίμησιν τῶν ἑαυτῶν πατέρων, οἵτινες δὲν ἀξιοῦσι νὰ ἴδωσι τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους δι' ὀλοκλήρου τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὀγδῶδου μέρους αὐτοῦ, φοβούμενοι μήπως ἡ θεὰ ἐκείνων μιάνη τὸ εὐγενὲς αὐτῶν ὄμμα! Τοῦ πατρικοῦ δὲ παραδείγματος ἢ ἐπενέργειας εἶναι ποικιλωτάτη ὅταν ὁ πατὴρ παρίσταται ἐν τῷ αἴκῳ τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον ἐμπνέων, τότε ἢ μορρώνει τέκνα δειλὰ, συνεσταλμένα καὶ ἄθυμα, ἢ μεταδιδούς τὴν ἀγριότητα τῆς ἑαυτοῦ καρδίας εἰς τὰς ἀβρὰς καὶ ἀπαλὰς καρδίας τῶν τέκνων, ἀποκαθιστᾷ αὐτὰ ἀτίθασσα καὶ σκληρά. Τοῦναντίον δὲ, ὅταν ὁ πατὴρ παρέχη ἑαυτὸν εὐμενῆ καὶ φιλόφρονα πρὸς πάντας, τότε καὶ τὰ τέκνα, μιμούμενα τὸ ἦθος τοῦ πατρὸς, γίνονται καὶ αὐτὰ ἐπίσης εὐμενῆ καὶ φέρονται πρὸς πάντα φιλοφρόνως. Ὅταν ὁ πατὴρ ἦναι ἀπατεὼν ἐν ταῖς μετὰ

τῶν ἄλλων ἀνθρώπων συναλλαγαῖς, ἀποβαίνουσι καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπατηλὰ καὶ δόλια οὐ μόνον πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς γονεῖς τῶν. Ὅταν ὁ πατὴρ εἶναι σπάταλος καὶ ἄσιωτος, τότε καὶ τὰ τέκνα ἀμειλῶνται οὐ μόνον νὰ φθᾶσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπερβῶσι τὸν πατέρα αὐτῶν κατὰ τὴν ιδιότητα ταύτην τῆς σπατάλης καὶ ἀσιωτείας. Τοῦναντίον δὲ ὅταν ὁ πατὴρ εἶναι τίμιος, εὐλικρινὴς, οἰκονόμος καὶ ἐγκρατὴς, τότε καὶ τὰ τέκνα φιλοτιμοῦνται νὰ κοσμήσωσιν ἑαυτὰ διὰ τῶν πατρικῶν τούτων τῆς τιμιότητος, εὐλικρινείας, οἰκονομίας καὶ ἐγκρατείας ἀρετῶν. — Καθόλου δ' εἰπεῖν, μυστηριωδῶς μὲν, ἀλλὰ λίαν ζωηρῶς καὶ διαρκῶς ἐπενεργεῖ τὸ παράδειγμα τῶν γονέων ἐπὶ τῶν παιδικῶν ψυχῶν. Ἡ καρδία τῆς μητρὸς καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, περιουσία, ἢ κληρονομίαν οἱ παῖδες πρὸς εὐτυχίαν αὐτῶν ἢ δυστυχίαν. Διὸ εὐτυχῆ μὲν εἶναι τὰ τέκνα ἐκεῖνα, ἅτινα ἐκληρονόμησαν παρὰ τῶν γονέων τοιαύτας ιδιότητας, αἵτινες ἐγγυῶνται αὐτοῖς τὴν εὐδαιμονίαν, δυστυχῆ δὲ καὶ ἐλεεινὰ, ὅσα ἐκληρονόμησαν ιδιότητος προμηνηυόσας αὐτοῖς τὴν κακοδαιμονίαν. Τὰ πρῶτα παιδία, καὶ ἂν δὲν ἐκληρονόμησαν παρὰ τῶν γονέων χρηματικὴν περιουσίαν, δύναται ὅμως ν' ἀποκτήσωσι τοιαύτην, ἔχοντα πάντα τὰ πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διαφύλαξιν αὐτῆς ἠθικὰ κεφάλαια τὰ δεύτερα ὅμως παιδία, καὶ χρηματικὴν περιουσίαν ἂν ἐκληρονόμησαν παρὰ τῶν γονέων, ταχέως θέλουσι διασκορπίσει καὶ καταδαπανήσει αὐτήν, συγκληρονομήσαντα μετ' αὐτῆς καὶ ἐκεῖνος τῶν γονέων τὰς ιδιότητας, αἵτινες συντελοῦσιν οὐχὶ εἰς αὐξήσειν ἀλλ' εἰς ἐλάττωσιν καὶ καταστροφήν τῆς κληρονομηθείσης περιουσίας καὶ ἐκεῖνων μὲν οὐδ' ἡ πενία καὶ ἡ ἐνδεῖα δύναται ν' ἀποφράζη τὴν πρὸς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν ὁδὸν, εἰς ταῦτα

δὲ οὐδ' ὁ παμμέγιστος πλοῦτος δύναται νὰ πράσῃ τὴν ἀληθῆ τοῦ ἀνθρώπου εὐτυχίαν. Ὁ Φωκίων, ὅτε οἱ πρέσβεις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου προέτρπον αὐτὸν, μὴ θέλοντα νὰ δεχθῆ τὴν χρηματικὴν προσφορὰν, ἦν ὁ Ἀλέξανδρος τῷ ἔσταλλε, νὰ κρατήσῃ αὐτὴν τοῦλάχιστον διὰ τὸν υἱὸν του, ἀπήντησεν. Ἄν ὁ υἱός μου γείνη τίμιος, οἰκονόμος καὶ ἐγκρατὴς, ἀρκετὴ τῷ εἶναι ἡ μικρὰ μου περιουσία ἂν ὅμως γείνη ἄσιωτος καὶ σπάταλος, οὐχὶ μόνον ταῦτα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ χρυσὸς τοῦ βασιλείου δὲν θέλει ἀρκέσει εἰς αὐτόν.»

Καὶ τὸ παράδειγμα δὲ τῶν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν μεγάλην παιδαγωγικὴν δύναμιν ἔχει ἐπὶ τῶν νεωτέρων. Ἐν τῷ οἴκῳ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς παιδαγωγεῖται ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου διὸ, ὅταν ὁ πρῶτος ἀδελφὸς καλῶς παιδαγωγηθῆ, τότε παιδαγωγοῦνται σχεδὸν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ οἱ μικρότεροι, μιμούμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐνεργείαις καὶ ἐν πᾶσι τοῖς τρόποις τὸ παράδειγμα τοῦ πρεσβυτέρου — Οὐχὶ μικρὸν δ' ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῶν παίδων καὶ τὸ παράδειγμα τῶν λοιπῶν ἐν τῷ οἴκῳ συγγενῶν, ὡς τοῦ πάππου, τῆς προμητόρος, τῶν θείων κ.λ.π. Καὶ πάντες δὲ οἱ ξένοι, οἱ ἔχοντες ἀφορμὰς ν' ἀναστρέφωσιν μετὰ τῶν παίδων, μεγάλως ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῆς παιδικῆς ψυχῆς, ὡς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ θεράποντες καὶ θεραπευνοὶ, οἱ οἰκοδιδάσκαλοι κ.λ.π. Διὸ, κατὰ τὸν Πλούταρχον, «Ὁ τοῖνον οὐδὲ τοῦτο παραλιπεῖν ἀξίον ἐστίν, ὅτι καὶ τὰ παιδία τὰ μέλλοντα ταῖς τροφίμοις ὑπηρετεῖν καὶ ταῦτοις σύντροφα γίνεσθαι, ζητητέον, πρῶτιστα μὲν σπουδαῖα τοὺς τρόπους ἔτι μέντοι Ἑλληνικὰ καὶ περίτρανα λαλεῖν, ἵνα μὴ, συνανταχρονόμενοι βαρβάρους καὶ τὸ ἦθος μοχθηροῦς, ἀποφύωσιν τι τῆς ἐκείνων φαυλότητος· εἰ γὰρ χωλῶ παροικίης, ὑποσκάσει μαθήσει.» Ὅστε καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτων δὲν πρέπει ν' ἀδιαφοροῦσιν οἱ

γονεῖς, ἵνα μὴ μετανοῶσιν εἰς μάτην μετὰ ταῦτα, βλέποντες καὶ ἀκούοντας τοὺς παῖδας αὐτῶν πράττοντας καὶ λέγοντας ὅσα συνηθίζουσι νὰ πράττωσι καὶ νὰ ἐκστομίζωσιν οἱ ἀχρεῖοι δοῦλοι. «Εὐπλάστον γὰρ, λέγει καὶ Πάριν ὁ σοφὸς Χαιρωνεύς, καὶ ὑγρὸν ἢ νεότης, καὶ ταῖς τούτων ψυχαῖς ἀπαλαῖς ἔτι, τὰ μαθήματα ἐντήκται· πᾶν δὲ τὸ σκληρὸν χαλεπῶς μαλάττεται. Καθάπερ γὰρ σφραγίδες τοῖς ἀπαλοῖς ἐναπομάττονται κηροῖς, οὕτως αἱ μαθήσεις ταῖς τῶν ἔτι παιδίων ἐναπομάττονται διανοίαις. Καί μοι δοκεῖ Πλάτων ὁ δαιμόσιος ἐμμελῶς παραινῶν ταῖς τίτθαις μὴ τοὺς τυχόντας μύθους τοῖς παιδίοις λέγειν, ἵνα μὴ τὰς τούτων ψυχὰς ἐξ ἀρχῆς ἀνοίας καὶ διαφθορᾶς ἀναπίμπλασθαι συμβαίνει. Καὶ ὁ Φωκυλίδης δὲ ὁ ποιητὴς καλῶς παραινεῖ λέγων. Παιδ' ἔσ' ἔοντα, χρεῶν δὴ καλὰ διδασκόμεν ἔργα.» Ἐν γένει λοιπὸν καὶ πατέρες καὶ μητέρες καὶ ἀδελφοὶ καὶ συγγενεῖς καὶ τροφοὶ καὶ διδάσκαλοι καὶ θεράποντες καὶ πάντες οἱ τοῦ οἴκου εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, στῦλοι, περὶ οὓς ὁ παῖς ὡς κισσὸς ἀναρριχᾶται καὶ περιπτύσσεται καὶ περιπλέκεται πνευματικῶς, καὶ ὡν ταχύτατα καὶ εὐκολότατα ἀπομιμνεῖται τὸ παράδειγμα.

Ἄς ἔχωμεν ὅθεν πάντοτε κατὰ νοῦν τὸ σφόν τοῦτο τοῦ Φωκυλίδου λόγιον, δηλ. τὸ «Παιδ' ἔσ' ἔοντα, χρεῶν δὴ καλὰ διδασκόμεν ἔργα.»

Ἐν Λεμεσῶ τῆς Κύπρου.

Α. Κ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΤΟ ΖΑΓΑΖΙΚ ΤΗΣ ΣΕΡΚΙΑΣ.

Ἐν ἐκ τῶν κέντρων τῆς κάτω Αἰγύπτου, οὔτινος ἢ ἐμπορικῆ σημασίας δὲν διέλαθε τὸ διορθικὸν τοῦ ἐξωθεν ἐλθόντος ἐμπόρου, εἶναι καὶ ἡ πρωτεύουσα τῆς Σερκίας τὸ Ζαγαζίκ. Καὶ ἀπ' ἀρχῆς μὲν, ὅποτε ὁ ἀναμορφωτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς ἐδίδε τὴν

κίνησιν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἐξεβίαζε τὰς ἀργὰς χεῖρας τῶν Φελλάχων εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γονιμοτάτης ταύτης χώρας, τῆς κάτω Αἰγύπτου, εὐάριθμοί τινες δὲν παρεῖδον τὰ μέρη ταῦτα. Μετὰ ταῦτα ὅμως, ὅτε γειτονικὴ μεγάλη διώρυξ, ἡ ἐνώουσα τὴν Ἰνδικὴν μετὰ τῆς Μεσογείου, διωρύσσετο, καὶ ὅτε τὸ Ζαγαζικὸν καθίστατο τὸ κέντρον τοῦ ἀνατολικοῦ συμπλέγματος τῶν σιδηροδρόμων τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἔλαθε νέαν μορφήν καὶ ὑπὸ τὴν σημασίαν τοῦ ἀποικισμοῦ, ὅπου ὁ Ἕλλην ἔλαθε τὴν πρωτοβουλίαν, παράδειγμα λίαν ἐνθαρτυντικόν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως ταύτης ἄλλα θὰ εἴπωμεν.

Ὅχι μακρὰν τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς μεσημβρίας καὶ ἔπειτα ἐπὶ τρεῖς ὥρας συναντῶνται αἱ διάφοροι ἀμαξοστοιχίαι, αἱ μὲν προσερχόμεναι αἱ δὲ ἀπερχόμεναι, καὶ ὅπου καθ' ἑκάστην παρατηρεῖ τις Ἄγγλους ταξιδεῖώτας ἀπερχομένους καὶ ἐπανερχομένους ἐκ τῆς Ἰνδικῆς (διότι τὸ Ζαγαζικὸν κεῖται ἐπὶ τῆς ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν εἰς Σουεζ γραμμῆς) παρατηρεῖ τις λόφον οὐχὶ ταπεινόν. Ἐπ' αὐτοῦ εὐρηγνται κεράμια πετριμμένα, τάφοι ἀρχαῖοι καὶ στῆλαι συμβουλευτικαὶ γράμματασι πεποικιλμένα, ἔτι δὲ ἀναμιξ καὶ ἐρείπια καλυβῶν πρόσφατα τοῦ παρόντος αἰῶνος λείψανα. Ἐνταῦθα ἦν ἡ ἀρχαία Βοῦβαστις κατοικουμένη μέχρι τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, οἵτινες εἰς τὰ ἐρείπια αὐτῆς εἶχον κτίσει τὰς συνήθεις τῶν καλύβας. Ἐκ τοῦ λόφου τούτου ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς, ὅτε ἀνώρυξε τὰς διώρυγας τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς κάτω Αἰγύπτου καὶ ἔκτισε τὴν μεγάλην γέφυραν ἐξ ἧς διακλαδίζονται πέντε βραχίονες, ἠσφάλισε δὲ οὕτω τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπερκεχειλίσεως τοῦ Νείλου καταπλημμύρησιν τῶν ἀγρῶν, κατήγαγε καὶ παρώτρυνε τοὺς Φελλάχους νὰ κτίσωσι τὰς οἰκίας τῶν

εἰς τὰ περίξ τῆς ρηθείσης γεφύρας, παρασχὼν δωρεὰν καὶ τὰ οἰκόπεδα. Πέριξ λοιπὸν τῆς γεφύρας ταύτης εἶναι τὸ Ζαγαζικ (ἂν δύνανται τις νὰ τὸ ὀνομάσῃ πόλιν ἀποβλέπων μόνον εἰς τὸν πληθυσμὸν αὐτοῦ) τὸ ἀπὸ 45, 000 Φελλάχων καὶ 700—1000 Εὐρωπαϊῶν οἰκούμενον.

Εἶπομεν, ὅτι ὀλίγα ἔτη ἀριθμεῖ ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀποικία ἐν Ζαγαζικ. Οἱ Ἕλληνες κυρίως ἀπὸ τὸ 1855 ἤρξαντο νὰ προστρέχωσιν ἐνταῦθα ἐν τοῖς πρώτοις λέγονται οἱ κύριοι Ροδοκανάκης, Ι. Ἀργύρης, ὁ μακαρίτης Ἀχιλλόπουλος, Δ. Τριανταφύλλου, Δ. Σπυρίδης, Ε. Ὁράτης κτλ. οἵτινες ἀπησχόλισαν καὶ ἄλλας χεῖρας βοηθούς Ἑλλήνων τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν ἐμπορίαν τοῦ βάμβακος, εἶτα δὲ καὶ εἰς τὸν τοκισμὸν, ὅπταν ὁ Φελλάχος ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῶν χρημάτων πρὸς ἐπέκτασιν τῆς καλλιέργειας τοῦ προσοδοφόρου τούτου προϊόντος· οἱ κύριοι δὲ Ῥοδοκανάκης καὶ Ἀχιλλόπουλος ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς ἀνίδρυσιν ἐκκοικιστικῶν μηχανῶν. Ἐκτοτε καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς προσέτρεχον καὶ σήμερον ὑπάρχει Ἑλληνικὴ ἀποικία ἀριθμοῦσα 500 περίπου ψυχὰς ἐν ὅλῳ, 40—50 δὲ οἰκογενεῖς μὲ Ἑκκλησίαν Ἑλληνικὴν καὶ Ἀλληλοδιδασκικὸν Σχολεῖον. Ἴνα δὲ εἴπωμέν τινα ἀφορῶντα τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἑκκλησίας καὶ τοῦ Σχολείου ἐν Ζαγαζικ (ἡ Ἑκκλησία αὕτη εἶναι κατὰ τὸ πρότυπον εὐκτηρίων οἰκῶν) λέγομεν, ὅτι εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1865 οἱ Ἕλληνες ἠσθάνοντο τὴν ἀνάγκην αὐτῶν, ἀλλὰ μυρία εὕρισκον ἐμπόδια. Κατὰ τὸ 1870 τέλος, ὅτε ἀνηγορεύθη Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ νῦν Παναγιώτατος κύριος Σωφρόνιος, ὁ φιλογενέστατος οὗτος Ποιμενάρχης, οἱ ὁμογενεῖς τοῦ Ζαγαζικίου εὗρον ὑπερασπιστὴν φιλόστοργον, ἵνα ἀποτελέσωσι τὸ προσφιλὲς αὐτοῖς ἔργον. Ἄμα τῇ αἰτήσῃ τῶν ὁ Πατριάρχης ἔστειλεν αὐτοῖς ἱερέα, ὅστις εἰς τινα

οἰκίαν, αὐτοσχεδίως ἐτοιμασθεῖσαν εἰς Ἑκκλησίαν, κυλόγησεν αὐτοὺς τὸ Πάσχα πρὸς ἀγαλλίωσιν ψυχικὴν καὶ ἀνάμνησιν τοῦ ἐθνισμοῦ τῶν. Μετὰ ταῦτα ὅμως, παρελθουσῶν τῶν ἁγίων ἑορτῶν, ἤλθεν αὐτοπροσώπως ὁ Πατριάρχης καὶ συνήνωσε τοὺς πάντας ἐν πνεύματι ὁμοιοῖας. Ἄν καὶ τὸ ἔτος ἐκεῖνο παρίστα χρηματικὴν ἀνέχειαν οὐ μικρὰν διὰ τὰς κατὰ τὸν Γαλλο-Γερμανικὸν πόλεμον ἐπελθούσας ἐμπορικὰς κρίσεις, οἱ πάντες ὅμως συνεισέφερον γενναίως καὶ ἰδοὺ μετὰ 5 μῆνας ἀνιδρύθη εὐκτήριος οἶκος, ὅπου μετὰ ἔτος ὁ Παναγιώτατος κυλόγησε καὶ ἐπνύζατο τὴν στερέωσιν τῆς ἀποικίας ταύτης πρὸς δόξαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἤρξαντο μεριμνῶντες καὶ περὶ Σχολείου. Διὰ τινῶν συνδρομῶν μετὰ δύο ἔτη κατηρτίσθη καὶ τοῦτο, καὶ ἰδοὺ σήμερον ἐν Ζαγαζικ ὑπάρχει διδάσκαλος διδάσκουσα περὶ τοὺς 20 μαθητὰς Ἕλληνας καὶ περὶ τὰ 15 κοράσια καὶ 5—9 τέκνα Συρίων ἢ Εὐρωπαϊῶν ὅτε τὴν 30ην παρελθόντος Ἰανουαρίου ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς, οἱ πάντες ἔχουσιν δάκρυα χαρᾶς, παρατηροῦντες, ὅτι, ἂν καὶ μακρὰν τῆς γενεθλίου εὕρισκόμενοι, ἤκουσαν ἐξεταζομένους τοὺς παῖδας αὐτῶν εἰς τὴν μητρικὴν τῶν γλῶσσαν καὶ ὅτι συνάμα γίνονται ἀφορμὴ, ἵνα καὶ ἄλλων ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν τέκνα εὕρισκωσι πνευματικὴν τροφήν.

Ἡ Ἑκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον συντηροῦνται μὲ ἐτησίαν συνδρομὰς, ἄστινας προθυμώτατα καταβάλλουσιν οἱ ἄποικοι Ἕλληνες καὶ αἵτινες ἀναβαίνουν εἰς τὸ ποσὸν 300 λιρῶν Αἰγυπτιακῶν. Τὰς συνδρομὰς ταύτας δὲν καταβάλλουσι μόνον οἱ ἐν Ζαγαζικ ὁμογενεῖς. Ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε ἐλήφθη ἡ ἰδέα τῶν εὐεργετικῶν τούτων καθιδρυμάτων καὶ οἱ εἰς τὰ περίχωρα Μινέτ-ελ-Γκάμ, Τελ-ελ-Κιμπέρ, Βιλβές, Νισίλς, Σιμπίν-ελ-Ἀνάτερ, Ἀμποῦ-Κιμπέρ, Φαγούδς, Μοραλλίαν κλπ. ὁμογενεῖς συ-

νεισέφερον τὸν ὀβολὸν τῶν καὶ σήμερον δὲν παύουσιν τοῦ νὰ θεωρῶσι τὴν ἐν Ζαγαζικ Ἑλληνικὴν ἀποικίαν καὶ ὡς ἰδίαν ἑαυτῶν, διὸ καὶ μέχρι σήμερον συνεισφέρουσι προθυμώτατα καὶ γενναιώτατα καὶ, ἵνα φανώμεν φιλοδίκαιοι, πρέπει ν' ἀναφέρωμεν ὅτι οἱ ἐν Ζαγαζικ μόνον ἀδυνατοῦσι νὰ φέρωσιν εἰς πέρας τὴν διατήρησιν τοιούτων ἔργων. Τὸ Ζαγαζικ ἀριθμεῖ μὲν ὑπὲρ τὰς 40 οἰκογενεῖας, πλείστον ὅμως αὐτῶν εἶναι ἄποροι ἐπαγγελματίαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν μόνον μετὰ κόπου πορίζομενοι· οὐχ ἦττον ὁ ζῆλος πάντοτε εἶναι ἀκμαῖος. Οἰκογένεια Ἑλληνικαὶ ὑπάρχουσι καὶ εἰς τὰ περίχωρα ἐν Μινέτ-ελ-Γκάμ. 5 ἢ 6, ἐν Ἀμποῦ Κιμπέρ 2, ἐν Μοραλλίᾳ μία καὶ εἰς τὸ γειτονικὸν τοῦ Μινέτ-ελ-Κγάμ. Τελλὲν ἔτεραι δύο. Οἱ δὲ εἰς τὰ χωρία ταῦτα ὁμογενεῖς συμποσοῦνται περὶ τοὺς 300, οἱ πλείστοι μὲν εἰς μικροεμπορίαν, ὀλίγοι δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν τοῦ βάμβακος καὶ εἰς τὸν εἰς ἐλεσινὴν κατὰστασιν ἕνεκα τῶν ὑπερόγκων φόρων διατελοῦντα τοκισμῶν.

Οἱ πάντες οὗτοι Ἕλληνες ἄποικοι, ἂν καὶ εἰς δύσκολον νῦν εὕρισκονται θέσιν ἕνεκα τῆς οἰκονομικῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ τόπου, φροντίζουσιν ἀνεδότως καὶ διὰ τὴν ἀνίδρυσιν μεγαλοπρεποῦς ἱεροῦ Ναοῦ, Νεκροταφείου πρὸς δε καὶ Νοσοκομείου. Εὐχρηθῶμεν αὐτοῖς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν πόθων τῶν. Ἀκόμη δὲ, ἐπειδὴ μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ τυχόντες παιδεῖας μεγαλειτέρας τῆς συνήθους, ἃς τοῖς εὐχρηθῶμεν καὶ τὴν ἀνίδρυσιν Συλλόγου. Τότε δὲ δικαίως θὰ ἐπισύρῃ τὸ Ζαγαζικ τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων Ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐν Αἰγύπτῳ.

Μετὰ τοὺς Ἕλληνας ἔρχονται οἱ Εὐρωπαῖοι. Ἀπὸ τὸ 1860 οὗτοι ἔκτισαν μηχανὰς καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἐκκοκίσις τοῦ βάμβακος ὑπ' αὐτῶν μόνον διενηργεῖτο ἐν Ζαγαζικ ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1865 ὁ αἰγυπτιακὸς βάμβαξ ἔδιδε

μεγάλην τροφήν και μεγάλην σημασίαν εἰς τὸ ἐμπόριον οἱ πάντες ἔτρεξαν ν' ἀνιδρύσῃσι και ἀνίδρυσαν μηχανὰς κολοσσιαίας, εἰς δλίγου δὲ χρόνου διάστημα ὑπῆρχον ἐνταῦθα περὶ τὰς 40 τοιαῦται. Μετὰ ταῦτα ὅμως ἡ τελειοποίησις και ὁ διαγωνισμὸς τῶν μηχανῶν ἔφερον ἀπεργίαν εἰς τὰ πλείστα τῶν καταστημάτων τούτων μὲ ὅλην τὴν κατ' ἔτος ἀξανομένην παραγωγὴν τοῦ βάμβακος. Σήμερον δὲ μόλις παρατηρεῖ τις 15 μηχανὰς ἐργαζομένας και ταύτας τὸν χειμῶνα. Οἱ εὐρωπαῖοι ἰδρυταὶ λοιπὸν αὐτῶν ἔπαθον ζημίαν ἀνυπολόγιστον μετὰ τὸν διαμελισμὸν και καταδάφισιν τῶν μὲ μεγάλα κεφάλαια πρότερον ἀνιδρυθεισῶν μηχανῶν τῶν.

Αἱ μᾶλλον μεγαλειότεραι ἐκκοκιστικαὶ μηχαναὶ ἐν Ζαχαζικ εἰσὶν αἱ τῶν κυρίων I. A. P. Planta, Openheim, Aburger, αἵτινες καθαρίζουσι κατ' ἔτος περὶ τὰς 450,000 κανταρίων Αἰγυπτιακοῦ βάμβακος, ὁ δὲ λοιπὸς ἐκκοκίζεται εἰς τὰς μικρὰς μηχανὰς. Ἡ ὅλη δὲ ἐξαγωγή ἐκ Ζαχαζικ βάμβακος ἀναβαίνει εἰς τὸ ποσὸν Αἰγυπτιακῶν κανταρίων 400 χιλιάδων κατ' ἔτος. Ἐκτὸς τῶν Εὐρωπαϊῶν τούτων, οἵτινες μᾶλλον ἀντιπροσωπεύονται δι' ἄλλων, ὑπάρχουσι και ἄλλοι ἐπαγγελματίαι, ὧν οἱ μὲν μηχανικοὶ, οἱ δὲ λεπτοῦργοι, οἱ δὲ ἄλλα ἔργα ἐπαγγελομένοι, περὶ τοὺς 100 ἐν οἷς και 15—20 οἰκογένεια. Οὕτε Ἐκκλησίαν ἰδίαν ἀνίδρυσαν οὔτε Σχολεῖον. Ἐκκλησιάζονται δὲ εἰς τὴν ἐνταῦθα ὑπάρχουσαν μικρὰν ἐκκλησίαν τῶν Μαρωνιτῶν.

Μετὰ τοὺς Εὐρωπαίους ἔρχονται οἱ Σύριοι. Οὗτοί εἰσιν οἱ πρῶτοι ἀποικιστὰὶ τοῦ Ζαχαζικίου, ἀριθμοῦνται δὲ εἰς 25 οἰκογενείας και εἰς 200 ψυχὰς. Οἱ μὲν τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος συνεκκλησιάζονται μετὰ τῶν Ἑλλήνων και πέμπουσι και τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὸ σχολεῖον, οἱ δὲ τοῦ δυτικοῦ δόγματος ἔχουσι τὴν φηθεῖσαν Ἐκκλησίαν τῶν Μαρωνιτῶν. Ὀλί-

γοὶ μὲν τούτων εἰσὶ κτηματῖαι, οἱ πλείστοι δὲ καταγίνονται εἰς διάφορα εἶδη ἐμπορίου και εἰς τὸ τοῦ βάμβακος.

Ἴνα δὲ ἀναφέρωμεν και περὶ τῶν Κοπτῶν τινα, λέγομεν, ὅτι ἴσως εἰς τὴν Σερκίαν εἶναι οἱ περισσότεροι. Ἐχουσι περὶ τὰ 20 χωρία ὅλως ἴδια και ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ δικαιώματα και ὑποχρεώσεις μὲ τοὺς ἐντοπίους. Οἱ ἐν Ζαχαζικ διατρίβοντες και διακείμεντοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ἐμπορίαν, οἱ δὲ εἰς τὰ χωρία εἶναι ἄξιοι γεωργοὶ, διακρέποντες ἀπὸ τοὺς Φελλάχους.

Δὲν εἶναι ἐπάναγκες, ἵνα διαλάβωμεν περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς και τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως. Ἄν και πολυάριθμος, οὐδὲν ἐμπεριέχει κτίριον δεικνύον ἴχνη λαοῦ πεπολιτισμένου. Ἐὰν ἐξαιρέσει τις τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν και 15—25 οἰκίας τῶν Εὐρωπαϊῶν, αἵτινες ἐξωθέν τε και ἐσωθεν παριστώσιν ἀπομίμησιν εὐρωπαϊκῶν οἰκιῶν, αἱ ἄλλαι εἰσὶν ἢ καλύβαι ἢ μεγάλαι μὲν οἰκίαι ἀλλὰ ἀπὸ πλίνθους ἀπέφθους ἐκτισμέναι και εἰς ἄς ἀντὶ μὲν τῆς ἐξωτερικῆς καλλονῆς παρατηρεῖ τις τὰς προεξοχὰς τῶν στηριζόντων τὸ πλίνθινον και ἀπὸ χῶμα πάτωμα δοκῶν, πρὸς δὲ και τὴν ἐστεγασμένην ἀπὸ καλάμους στέγην, ἀντὶ δὲ τῆς ἐσωτερικῆς τὴν εἰς δύο μεγάλα ἰσόγαια και ἀνώγαια διαίρεσιν τῆς οἰκίας, και ταῦτα εἰσὶ μέγαρα τῶν Σέχιδων. Οὐδὲν δὲ τζαμίον ἐπιμελῶς ἰδρυμένον ὑπάρχει, τὰ πέντε ἢ ἐξ τοιαῦτα ὑπάρχοντα εἰσὶν ἄσημα κτίρια. Διὸ, ὡς ἐνίοτε και παρ' αὐτῶν τῶν Φελλάχων ἀνομολογεῖται, οἱ Εὐρωπαῖοι ἀνεμόρφωσαν τὴν πόλιν.

Ἐν Ζαχαζικ τῇ 22 Ἰουνίου 1876.
Γ. Φ. ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΗΣ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ.

Συνέχεια ἐκ τοῦ φυλ. 6ου ἐν Σελ. 96.

Συλλογὴ βιβλίων και τέχνης μνημεῖα προ-

εκάλου μὲν βαθεῖαν σκέψιν, θερμὸν αἶσθημα και ἀπέραντον φαντασίαν, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τῆς Ἀλεξανδρικῆς ἐποχῆς ἔστεροῦντο πρωτοτυπίαι, δυνάμειωσ και χάριτος. Λειότης και λεπτότης δὲν ἀντικαθιστῶσι τὴν φύσιν και τὸ νεαρὸν, ὅ,τι δὲ ἐν τῇ ποιήσει ἀκόμη ἦνθει, ἦτον ἄνθος ὀψίγονον και ἀσθενὲς μετὰ τινος λαμπρότητος. Προῆλθε δὲ ὡς ἐκ τούτου νέα ἐπιστήμη ἡ φιλολογογία, τρεφομένη ὑπὸ τῶν ἐξοχωτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων τῆς παρελθούσης ἐποχῆς αὕτη ἔσωζε, συνέλεγεν, ἐκανόνιζε, ἀποκαθίστα τὸ κείμενον και ἠρμήνευε γλωσσικῶς, ἱστορικῶς και αἰσθηματικῶς ἐπὶ εὐρέος και γονίμου ἐδάφους.

Οἱ λογιώτεροι τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐξ Αἰγύπτου ἀναφανέντες ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βίωσαντες εἶναι :

Ζηνοδότος ἐξ Ἐφέσου περὶ τὸ 280 π. Χ. Ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ και ἐγένετο μαθητῆς τοῦ Κῶου Φιλητᾶ, διδασκάλου Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου νὰ διορθώσῃ τὸ κείμενον τοῦ Ὀμήρου, ἐξέδωκε τὴν πολυβούλλητον ἐκδοσιν, ἐν ἣ ἑκατοντάδας στίχων ἠθέτησε διὰ τὸ ἄτοπον, και θέλων νὰ δείξῃ οὐχὶ οἶος ἦν, ἀλλ' οἶον αὐτὸς ἤθελε, πολλαχῶς μετεποίησε και διεσκεύασε. Καίπερ δὲ μυριάκις ἐπὶ τούτοις ἐξελεγχθεὶς ὑπὸ Ἀριστοφάνους τοῦ Βυζαντίου και τοῦ Ἀριστάρχου, ἔσχεν ὅμως ἐπὶ χρόνον πολὺν ἐπαινέτας και θαυμαστάς, και γνωστὸς εἶναι ὁ στίχος τοῦ Λατίνου ποιητοῦ, ὅστις μνημονεύει μετὰ τῆς αὐτῆς τιμῆς τὴν κριτικὴν τοῦ Ἀριστάρχου και τὸν Κανόνα τοῦ Ζηνοδότου Censor Aristarchus, Normaque Zenodoti.

Μανέθων ὁ Σεβεννύτης ἀμάσας περὶ τὸ 270 π. Χ. ἐγραμμάτισεν Ἀρχιερεὺς ἐν Ἡλιουπόλει. Ἐκτὸς θεολογικῶν, φυσικῶν, ἀστρονομικῶν συγγραμμάτων, ἔγραψεν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν, Αἰγυπτιακὰ, εἰς 3 βιβλία, ὠφελθεὶς

τῶν ἱερατικῶν χρονικῶν, ἅτινα εἰς ἄλλους δὲν ἦσαν προσιτὰ. Ἀτυχῶς τὰ ἔργα αὐτοῦ μόνον εἰς τὰς νέας Αἰγυπτιακὰς ἐρεῦνας ἀνευρίσκομεν.

Καλλίμαχος περὶ τὸ 260 π. Χ. λόγιος, πολυμαθῆς και φιλόπνοος ποιητῆς. Ἐφορος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Βιβλιοθήκης χρηματίσας, συνέγραψε περὶ τὰ 808 συγγράμματα, ὧν πέντε σώζονται ἐπικοὶ ὕμνοι, εἰς ἀληθῆς ὕμνος και 80 ἐπιγράμματα.

Ἀριστοφάνης ἐκ Βυζαντίου περὶ τὸ 240 π. Χ. ἦτον πολυμαθῆς τόσον, ὥστε ἐλέγετο ὅτι εἶχεν ἀναγνώσει πάντα τὰ βιβλία τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βιβλιοθήκης. Ἐφημίσθη δὲ διὰ φιλολογικὰ ἔργα ὡς γραμματικὸς και μάλιστα διὰ τὴν τοῦ Ὀμήρου διόρθωσιν και τὰ ὑπομνήματά του, ὧν σώζονται ἀποσπάσματα, ἐκδοθέντα ἐν Ἀλλῃ τὸ 1848 ὑπὸ Nanik. Λέγεται ὅτι πρῶτος ἐφεῦρε τὰ σημεῖα τῶν τόνων.

Ἀπολλώνιος ἐξ Ἀλεξανδρείας περὶ τὸ 222 π. Χ. εἶναι ὁ ποιητῆς τῶν σωζομένων « Ἀργοναυτικῶν » ἔπους εἰς 4 βιβλία. Ἐν τῷ ἡρωϊκῷ τούτῳ ποιήματι, ὅπερ εἶναι ἀπομίμησις τοῦ Ὀμήρου, ἀναφαίνεται μεγάλη τῆς μυθολογίας γνώσις και ἀληθῆς τῆς ἐποχῆς χαρακτήρ, τὸ ἐπιτετηδευμένον ἀντὶ τοῦ φυσικοῦ, ἢ πολυμαθεία ἀντὶ τῆς πτήσεως τοῦ ποιητικοῦ πνεύματος. Ὁ Ἀπολλώνιος εἶναι ἀφελῆς, ἐνῶ ὁ Καλλίμαχος καθίσταται ἐπιδεικτικώπατος.

Ἀρίσταρχος ἐκ Σαμοθράκης περὶ τὸ 180 π. Χ. μαθητῆς και διάδοχος Ἀριστοφάνους τοῦ Βυζαντίου, λέγεται ὅτι ἔγραψε 800 βιβλία, (ἴσα περίπου πρὸς 1600 τυπογραφικὰ φύλλα) ὑπομνημάτων και ἄλλων φιλολογικῶν ἔργων. Ἐκ τούτων τῶν ἔργων αὐτοῦ φημιζεται μάλιστα ἡ Ἀριστάρχους διόρθωσις τοῦ Ὀμήρου, ἢ γινώσκωμεν ἐκ τῶν σχολίων τοῦ χειρογράφου τῆς Βενετίας και τοῦ λεξι-

κοῦ Ἀπολλωνίου. Διήρξε τὰ ὁμηρικὰ ἔπη εἰς βιβλία 24, ἡ δὲ ἐπεξεργασία του αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τοῦ σημερινοῦ κειμένου. Θεωρεῖται ὁ μέγιστος τῶν κριτικῶν τῆς ἀρχαιότητος, καὶ οἱ νεώτεροι ἐκδῶται τοῦ Ὁμήρου μετὰ πολλοῦ ζήλου ζητοῦσι ν' ἀντικαθιστῶσι τὰς γραφὰς ἀντὶ τῶν κοινῶν.

Πτολεμαῖος ὁ Κλαύδιος περὶ τὸ 150 μ. Χ. ἦν ἐκ τῆς Πτολεμαίδος τῆς Ἄνω Αἰγύπτου ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐργαζόμενος ἐν τῷ Σεραπίῳ τῆς Ἀλεξανδρείας. Τοῦ πολυμαθοῦς τούτου ἀνδρός, διακρινόμενου ἐν τῇ μαθηματικῇ ἀστρονομίᾳ καὶ γεωγραφίᾳ, ἐκτὸς ἄλλων σώζονται τὰ ἐξῆς συγγράμματα.

α). *Γεωγραφικὴ ὑφήγησις*, εἰς βιβλία 8, μαθηματικὴ γεωγραφία ἀξία λόγου.

β'). *Μεγάλῃ σύνταξις τῆς Ἀστρονομίας*, εἰς βιβλία 13, περιέχουσα τὸ σύστημα τῶν μέχρι τότε παραδεδομένων ἀρχῶν· ἡ γῆ εἶναι τὸ κέντρον τοῦ κόσμου καὶ περὶ αὐτὴν κινοῦνται τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα.

γ'). *Καιῶν Βασιλείων*, κατάλογος βασιλικῶν οἰκῶν ἀπὸ Ναβουνασσάρου μέχρι Ἀντωνίνου τοῦ εὐσεβοῦς.

Ἀθήναιος ἐκ Νκυκράτειος ἐν Αἰγύπτῳ περὶ τὸ 200 μ. Χ. ἐζησεν ὡς γραμματικὸς καὶ σοφιστὴς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ῥώμῃ, ἐκδῶσας περὶ τὸ 228 περιεκτικὴν τινα συλλογὴν, Δειπνοσοφισταί, εἰς 15 βιβλία, ἐξ ὧν διεσώθη τὸ μέγιστον αὐτῶν μέρος. Τὸ σπουδαῖον συγγραμμὰ του συνηρανίσθη ἐκ 1500 περίπου ἄλλων συγγραμμάτων, ἀπολεσθεισῶν τῶν πλειοτέρων, διασώσας ἡμῖν πληθὺν πολυτίμων εἰδήσεων περὶ ἀρχαίας ἱστορίας, φιλολογίας, ἀρχαιοτήτων, ἐπιστημῶν, τεχνῶν κ.λ. ἅτινα ἄλλως ἤθελον μένει ἀγνωστα.

Ἡρωδιανὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας περὶ τὸ 200 μ. Χ. μετέβη καὶ ἐζησεν ἐν Ῥώμῃ, γενόμενος πολίτης Ῥωμαῖος ἕνεκα τοῦ συγγράμματός του, συνισταμένου ἐξ 8 βιβλίων καὶ ἐπιγρα-

φομένου τῆς μετὰ Μάρκον βασιλείας ἱστορία. Πραγματεύεται δὲ ἐν αὐτῷ τὴν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου μέχρι Γορδιανοῦ τοῦ Γ'. ἐποχὴν, καὶ διακρίνεται διὰ τὸ ἀξιόπιστον αὐτοῦ, τὴν ἀμερόληπτον κρίσιν, τὸ χάριεν τῆς ἀφηγήσεως καὶ τὸ καθαρὸν τῆς γλώσσης.

Μεγαλητέρα ὑπῆρξεν ἡ σπουδὴ τῆς καθαρᾶς καὶ ἐφηρμοσμένης μαθηματικῆς, ἰδίως ἡ περὶ τὴν μηχανικὴν ἀστρονομίαν, ὡς καὶ περὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, αἵτινες ἰσχυρὰ ἀναλαβοῦσαι ὤθησιν, προήγαγον τοὺς Εὐκλείδην, Ἐρατοσθένην καὶ Ἀρχιμήδην, ὧν τὰ ὀνόματα μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἐγνωμοσύνης θέλει πάντοτε μνημονεύει ἡ ἀνθρωπότης.

Τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς ἀρχὴ μὲν λογίζεται ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁπότε εἰς τὰ τρία τότε γνωστὰ μέρη τῆς γῆς συνίστανται σειρά Ἑλληνικῶν κρατῶν, ὧν οἱ ἡγεμόνες προσπαθοῦσι νὰ στηριχθῶσι διὰ τῶν μέσων, ἅτινα διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος δημιουργηθέντα, ἔκειντο αὐτοῖς πρόχειρα. Διαρκεῖ δὲ ἡ ἐποχὴ αὕτη μέχρι τῆς μετατοπίσεως τῆς πρωτεύουσας τοῦ κόσμου εἰς τὸ ἀρχαῖον Βυζάντιον, ἔνθα ὁ Μ. Κωνσταντῖνος ἐγκαθιδρύεται ἐν τῇ νέᾳ αὐτοῦ Κωνσταντινουπόλει, ὁπότε τὸ κέντρον τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας μετατίθεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ἀρχομένης νέας ἐποχῆς, τῆς Βυζαντινῆς καλουμένης, ἧτις ὑπερέτησε σπουδαίως τὸν Ἑλληνισμόν, διασώσασα λείψανα ἐκ τῆς κρείττονος παρελθούσης ἐποχῆς δι' αἰσιότερον μέλον.

ΜΕΛΙΣΣΕΥΣ ΑΣΤΕΡΙΑΣ.

ΛΟΓΟΣ

ἐκφωνηεῖς ἐν ταῖς ἐξετάσει τοῦ Τοσιαλοῦ
Παρθεναγωγίου ὑπὸ τῆς διευθυντρίας

Κ. ΣΟΦΙΑΣ ΦΟΝΤΡΙΕ,

Παναγιώτατε Πατριάρχᾳ, ἔντιμοι Ἐφοροὶ
καὶ λοιπὴ φιλόμουσοι ὁμήγουρις!

Σήμερον συνήλθομεν πάντες μετὰ πολλῆς τῆς προθυμίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο τῆς παιδείας τέμενος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὑμεῖς μὲν νὰ ἴδῃτε τοὺς καρποὺς τῆς ἐνιαυσίου καλλιέργειας τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἥθους τῶν ἐμπιστευθέντων εἰς ἡμᾶς κορασιῶν τῆς ἡμετέρας Ἑλληνικῆς κοινότητος, ἡμεῖς δὲ νὰ καταδείξωμεν κατὰ πόσον ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ διαστήματι ἠδυνήθημεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀνατεθεισάν ἡμῖν εὐγενῆ ταύτην ὑπηρεσίαν.

Καὶ πρώτιστα πάντων, ἐπειδὴ, προσκληθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀξιοτίμου Ἐφορίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὡς διευθύντρια τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Παρθεναγωγείου, πρώτην ταύτην φορὰν παρίσταμαι ἐνώπιον τῆς φιλομούσου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος πρὸς τέλεσιν τῶν νεομισμένων τοῦ ρηθέντος Ἐκπαιδευτηρίου ἐξετάσεων, ὀφείλω κατὰ καθῆκον, νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὴν βαθειὰν ἐγνωμοσύνην μου πρῶτον πρὸς τὴν αὐτοῦ Παναγιότητα τὸν Πατριάρχην, ἐπὶ τε ταῖς πολυτίμοις παραινέσεσι καὶ τῇ πατρικῇ πρὸς ἐμὲ εὐνοίᾳ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀξιολόγοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ τοῦ Παρθεναγωγείου αἰσθημασίν αὐτοῦ, ἅτινα καὶ διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ πολλάκις ἐξεδήλωσε.

Κατ' ἐξαιρέσειν δὲ εὐχαριστίας πλείστας ἀπονέμω τῇ σεβαστῇ Ἐφορίᾳ ἐπὶ τε τῇ εὐγενεῖ προθυμίᾳ δι' ἧς κατὰ τὴν ἀφιξίν μου ὑπεδέξατό με, καὶ τῇ ἀγαθῇ πεποιθήσει, μεθ' ἧς ἐνεπιστεύθη εἰς ἐμὲ τὴν σπουδαίαν καὶ ὑψηλὴν διακονίαν τῆς διευθύνσεως τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς Κοινότητος ταύτης.

Οὐχ ἦπτον καὶ πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους γονεῖς τῶν μαθητῶν εὐχαριστίας σήμερον ἐκφράζω θερμὰς διὰ τὴν εἰλικρινῆ καὶ λίαν φιλόφροναν διάθεσιν, ἣν ἀπ' ἀρχῆς πρὸς ἐμὲ ἐπέδειξαντο μέγιστης ὑπολήψεως καὶ τιμῆς ἀ-

ξιοῦντές με διὰ τῆς προθύμου πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνης τῶν κορασιῶν αὐτῶν.

Ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις τὸ ἱερὸν τῆς ἐγνωμοσύνης μου αἰσθημα ἐκ προοιμίων ἐκφράσασα, μεταβαίνω νῦν πρὸς τὸ κύριον θέμα τὸ ἀφορῶν τὴν καθιερωμένην ἡμέραν ταύτην τῶν ἐτησίων ἐξετάσεων.

Σκοπὸς τῶν κατ' ἔτος ἐξετάσεων, ἀξιότιμοι κύριοι καὶ κυρίαί, εἶναι, ὡς προείπομεν, ἡ πρὸς τὸ κοινὸν δῆλωσις τῆς ἐν τοῖς γράμμασι καὶ τῇ ἀγωγῇ προόδου τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῆς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἐτέρου ἔτους γινομένης. Ἐν τοιαύτῃ καὶ μόνῃ περιστάσει καταφαίνεται δημοσίᾳ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τε μετὰ ζήλου ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν διδασκόντων καὶ διδασκουσῶν, καὶ τῆς πρὸς τὴν μάθησιν προθυμίας καὶ ἐπιμελείας τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

Καὶ δὴ ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ αὐτὴν ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἦτοι ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου, νομίζω ὅτι οἱ τε σεβαστοὶ Ἐφοροὶ καὶ οἱ φιλόστοργοι γονεῖς δὲν ἀγνοοῦσι τὸν ζῆλον μεθ' οὗ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μέχρι τοῦδε κατέδειξα καὶ τοὺς κόπους οὓς διὰ παντὸς τοῦ ἔτους κατὰ χρέος κατέβαλον πρὸς τὴν ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν τούτων τῆς διευθυντρίας καθηκόντων, συνειδυῖα τὸ βάρος τῆς εὐθύνης ἣν ἐπὶ τῶν ὤμων φέρω. Εἴθε δὲ οἱ καρποὶ τῶν καταβληθέντων κόπων νὰ ἀναφανῶσι πράγματι ἐν τῷ ἀποτελέσματι τῶν νῦν ἀρχομένων ἐξετάσεων πρὸς κοινὴν ἀγαλλίασιν πάντων ἡμῶν.

Ὡς πρὸς τὰς συνεργαζομένας μετ' ἐμοῦ τέσσαρας διδασκαλίσσας, ἦτοι τρεῖς τῶν Ἑλληνικῶν, Κυρία Εἰρήνην καὶ Μερόπην Βιτάλη καὶ Πιπίναν Νικολαΐδου, καὶ μίαν τῶν Γαλλικῶν Κυρίαν Blanche de Finance, ἐγὼ πρώτη μάλιστα ὀφείλω νὰ δημολογήσω σήμερον τὴν πολλὴν εὐχαριστήσιν, ἣν ἐν ἐμαυτῇ συνησθάνομην βλέπουσα αὐτάς μετὰ ζήλου ἀγαθοῦ καὶ ἐγκαρδίου ἀφοσιωμένας πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν ἐν τε τοῖς μαθήμασι καὶ τοῖς χειροτεχνήμασι, ἅτινα λίαν καλῶς ἐζήσκουν καὶ εἰργάζοντο. Πρὸς ταῦτα ὅμως συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλας ἀδελφικὴ ἀγάπη καὶ εὐγενὴς συμπερι-

φορὰ μεθ' ἧς ἀναστρεφόμενοι διατέλουσιν πάντοτε πόθου μοι πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων δεδομένας διατάξεις. Ὅπου, σεβαστοί μοι Κύριοι καὶ Κυρίαί, ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἁρμονία καὶ εὐπειθεία βασιλεύει, ἐκεῖ καὶ ὁ Θεὸς ἐστίν. Ὅθεν πᾶσι ἀνεξαιρέτως ἡμεῖς μετὰ τῆς προσκοῦσης ἀδελφικῆς συμπεριφορᾶς διανύσασαι τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος μετὰ συνειδήσεως χαρῶσθε· βλέπομεν ἐκυτὰς ἀφιχθείσας εἰς τὸ τέλος τῶν ἐνιαυσίων ἡμῶν ἀγώνων.

Πρὸς τοῦτοις δὲ ῥητέον ὅτι ἐκ τῶν κυρίων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῆς ἡμετέρας σχολῆς, μόνον ὁ ἀρχιμανδρίτης κύριος Γρηγόριος Γῶγος διδάσκει ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ τὰς μαθητριάς τὰ ὀρισμένα ἰσραὴλ μαθήματα. Προσέτι δὲ δις τοῦ ἔτους, τούτῃσι πρὸ τῆς πανηγύρεως τῶν τριῶν Ἰεραρχῶν καὶ πρὸ τῶν ἐτησίων ἐξετάσεων ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς κ. Πανυχ. Γριτζάνης προγομνάσει τὰς μαθητριάς εἰς τὰ σχετικὰ καὶ κατάλληλα τῆς φωνητικῆς μουσικῆς ἄσματα, ἅτινα ἐν πάσαις ταῖς σχολαῖς συνήθως κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις ἄδονται. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἀφορῶντα τὰς τε διδασκαλίαις καὶ τοὺς διδασκάλους τοῦ ἡμετέρου Παρθεναγωγείου.

Μεταβαίνω ἤδη καὶ εἰς τὰ ἀφορῶντα τὰς μαθητριάς. Καὶ πρῶτον, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου, ἐνεγράφησαν 330 (ὡς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ ἐλλόγιμος καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τῆς σχολῆς κ. Γρηγόριος Βερναρδάκης κατὰ πάροδον λόγον ἐποιήσῃ). Ἐκ τῶν εἰρημένων μαθητριῶν 264 κατετάχθησαν εἰς τὰς 7 τάξεις τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ, καὶ ἐδιδάχθησαν κατὰ τὴν συνήθη ἀλληλοδιδασκτικὴν μέθοδον ἰσραὴλ ἱστορίαν, ἀνάγνωσιν, γραφὴν, ἀριθμητικὴν καὶ καλλιγραφίαν. Εἰς τὴν 8αν, ἦτοι τὸ Συνδιδασκτικὸν 30 καὶ ἐδιδάχθησαν ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν μεθ' ἑλληνικοῦ κειμένου, ἑλληνικὴν ἱστορίαν, γεωγραφίαν, ἀριθμητικὴν καὶ Γαλλικά.

Ἐν ταῖς τάξεσι δὲ τοῦ ἑλληνικοῦ κατετάχθησαν ἐν μὲν τῇ α'. 16 καὶ ἐδιδάχθησαν ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν μετὰ τοῦ τεχνολογικοῦ μέρους τῆς γραμματικῆς, ἀριθμητικῆς ἑλληνικὴν ἱστορίαν, γεωγραφίαν καὶ γαλλικά, Ἐν δὲ τῇ β'. 20, καὶ ἐδιδάχθησαν ἰσραὴλ κα-

τὰ τῆσιν, ἑλληνικὰ μετὰ τοῦ ἑτυμολογικοῦ μέρους τῆς γραμματικῆς καὶ ἀρχᾶς συντάξεως, ἑλληνικὴν ἱστορίαν, γεωγραφίαν πολιτικὴν καὶ τὰ κυριώτερα ἐκ τῆς μαθηματικῆς, ἀριθμητικῆς, ἠθικῆς, θέματα, ἐκθέσεις ἰδεῶν καὶ γαλλικά.

Βεβαίως ἡ ἀπλὴ ἐκθεσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐγγραφεισῶν μαθητριῶν καθὼς καὶ τῶν κατὰ τὸ ὅλον ἔτος διδασκομένων μαθημάτων δὲν ἐκφράζει τὸν σκοπὸν τὸν προκαλοῦντα τὰς ἐτησίους ἐξετάσεις, ἀπ' οὗ, ὡς προηγουμένως ἐρρήθη, ὁ σκοπὸς τῶν ἐξετάσεων εἶναι ἡ ἐν τῷ δημοσίῳ δήλωσις τῆς πρὸς τὴν μάθησιν ἐπιμελείας καὶ προόδου τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

Περὶ τούτου ὅμως, ἦτοι περὶ τῆς ἐν ταῖς γραμμασί προόδου τῶν μαθητριῶν, νομίζω περιττὸν νὰ διατρέψω μακρογοροῦσα διὰ λέξεων καὶ εἰκόνων, διότι αἱ πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀπαντήσεις τῶν ἐξετασθησομένων μαθητριῶν θέλουσιν ἀποδείξει ὅποια τις ἡ πνευματικὴ κατάστασις αὐτῶν. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι οἴκοθεν, ἐξ ὑποκειμένου δηλαδὴ, πρέπει ἡ πρόοδος τῶν μαθητριῶν ν' ἀποδειχθῇ. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ὀφείλω νὰ δηλώσω πρὸς τὸ σεβαστὸν ἀκροατήριον εἶναι ὅτι ἐκ μέρους τῶν καλῶν μαθητριῶν τοῦ ἡμετέρου Παρθεναγωγείου ἐγώ τε καὶ αἱ λοιπαὶ διδασκάλισσαι καὶ διδάσκαλοι καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος ἠξιώθημεν τῆς προσήκουσας ὑπολήψεως καὶ εὐπειθείας, ὅπερ διὰ τῶν καλῶς διδομένων πρὸς αὐτὰς πρακτικῆς ἀνατροφῆς. Αἱ μαθητριάς αὐταί, ἐμολογητέον, ἐξεπλήρουσαν καλῶς τὰ καθήκοντά των πονοῦσαι μετ' ἐπιμελείας πρὸς ἐκμάθησιν τῶν διδασκομένων πρὸς αὐτὰς μαθημάτων.

Εἶθε ὁ πατὴρ τῶν φῶτων Θεὸς νὰ ἐνισχύσῃ αὐτὰς σήμερον, ὅπως διαπρέψωσι καὶ ἴδωσιν αὐτὰς τε καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν ἐπιτυχεῖς καὶ ἀγλαοὺς τοὺς καρποὺς τῶν σπουδῶν αὐτῶν.

(Ἀπότασις πρὸς τὰς μαθητριάς).

Προσέλθετε λοιπὸν φίλταται ὀμιλήτριαι μετὰ θάρρους καὶ εὐτολμίας, ὅπως καταδείξητε ἐξετάζόμεναι τὰς ὑμετέρας προόδους.

ΠΡΑΞΙΣ

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΤΗΣ 5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1876.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, ἐπιθυμοῦν νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ὡς ὀν τε εὐρυτέραν διάδοσιν τῶν ἠθικῶν καὶ ἐθνοπρεπῶν ἀρχῶν τοῦ ἄρτι ἐν Ἀθήναις συστηθέντος Συλλόγου «**Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ**» καὶ εἰς τὴν εὐόδου τοῦ, ὃν προτίθεται οὗτος, ἱεροῦ σκοποῦ, ἀπεφάσισε :

α) Ν' ἀνατυπωθῶσι τὸ Πρόγραμμα καὶ ὁ Κανονισμὸς τῆς **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ** καὶ νὰ διανεμηθῶσι τοῖς ἀνά τὴν Αἴγυπτον ὁμογενέσιν, ὡς ἐγένετο καὶ διὰ τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Προέδρου.

β) Νὰ καταγραφῶσιν, ἐπιμελεία τοῦ Συμβουλίου, μέλη τῆς **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ** ἐν Καίρῳ ἐκ τε τῶν μελῶν τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ ἐξ ἄλλων ὁμογενῶν.

γ) Ν' ἀναγγελθῶσιν ὑπὸ τοῦ Προεδρείου τὰ γινόμενα πρὸς τὰ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς Αἰγύπτου μέλη τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καὶ παρακληθῶσι ταῦτα, ὅπως διενεργήσωσιν, ἕκαστον ἐν τῇ ἑαυτοῦ πόλει καὶ διὰ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου, ἐγγραφὴν μελῶν τῆς **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ**.

Δ. Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος.

Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Ταμίης.

Θ. Α. ΚΛΑΟΥΤΑΣ) Σύμβουλοι.

Ν. ΜΑΡΑΤΟΣ)

Ι. ΑΚΑΒΑΛΟΣ, Γραμματεὺς.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ.

Ἄδελφοί!

Ἐν τῇ ἐνώσει ἡ ἰσχύς. Οὗτος ὁ λόγος ὁ τὴν σύστασιν τοῦ Συλλόγου ἡ **ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ** ὑπαγορεύσας. Σκοπὸς δ' αὐτοῦ ἐστίν ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ βελτίωσις τῆς καταστάσεως τῶν ὑποδούλων ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν διὰ τῆς κοινῆς ἐνεργείας καὶ συμπράξεως οὐ μόνον τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, ἀλλὰ καὶ παντός Ἑλλήνος ἀσπαζομένου τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ καὶ παντός φιλοῦντος τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς ἐκπολιτιστικὰς ἰδέας, μεθ' ὧν ἀδιαρρήκτως συνδεδεμένον ὑπάρχει τὸ ὄνομα αὐτῆς.

Ὁ Σύλλογος τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν βελτίωσιν τῶν ὑποδούλων ἑλληνικῶν χωρῶν ἐπιδιώκων, οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ λαῶν, διότι κοινὴν ἔσχον οὗτοι τὴν τύχην, πολλοὶ δὲ καὶ στενοὶ δεσμοὶ συνέχουσιν αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους, ἐν τῇ ἐνώσει δ' αὐτῶν κείται τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐμπνεόμενος δ' ὑπὸ τῶν περὶ ἰσονομίας καὶ ἰσοπολιτείας καὶ ἀνεξιθρησκείας ἀρχῶν, τὰς ὁποίας καὶ ἡ Εὐρώπη ἐπανειλημμένως συνεβούλευσε καὶ συνέστησε καὶ ἡ Ὑ. Π. ἀνεκήρυξε, θέλει ἐργασθῆ διὰ παντός ἐφικτοῦ μέσου τὸ ἐφ' ἑαυτῷ, ὅπως αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ λάβωσι σάρκα καὶ ὄστα καὶ κατασταθῇ ἐφικτὴ ἡ μεταξὺ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ λαῶν ἀνευ φυλετικῶν καὶ θρησκευτικῶν διακρίσεων ἐπὶ ἴσοις συμβιώσει καὶ συμπράξις, ἀναγκαία οὖσα εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν αὐτοτέλειαν τῆς Ἀνατολῆς.

Τὰ μέσα δὲ, ὧν ποιήσεται χρῆσιν ὁ Σύλλογος, τὸν ἱερὸν αὐτοῦ ἐπιδιώκων σκοπὸν, εἰσὶν ἡ σύστασις Συλλόγων ἢ Ἐπιτροπῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καθ' ὅλον τὸ κράτος καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἢ διὰ τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης, ἢ διὰ τοῦ τύπου ἀνάπτυξις καὶ ὑποστήριξις τῶν ἰδεῶν, ὧν τὴν πραγματοποίησιν ἐπιδιώκει, καὶ ἡ σύστασις Γ α μ ε ἰ ο υ ἔ θ ν ι κ ῆ ς ἀ μ ὦ ν η ς ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ συγκεντρῶνται αἱ τακτικά τῶν μελῶν συνδρομαὶ καὶ ὁ ὄβολός παντός, τὸ μεγαλύτερον τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπιποθοῦντος.

Τὰ μεγάλα ἔργα μεγάλους ἀπαιτοῦσι καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας· δεόν νὰ αἰσθανθῶμεν πάντες ὅτι μόνον διὰ τῆς ἀληθοῦς αὐταπαρνησίας, διὰ τῶν κοινῶν ἀγῶνων καὶ ἐργασιῶν καὶ διὰ τῆς προθύμου καὶ ἐγκαίρου ἐθελουσίας θέλομεν δυνηθῆ νὰ ἐπιτελέσωμεν ὅ,τι ἐπιδιώκουσι καὶ πραγματοποιοῦσι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ὅσα ἔχουσι συνείδησιν τῆς ἰσορίας τῶν, τοῦ προορισμοῦ τῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων, δεόν νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ κατέχοντος ἡμᾶς λιθάργου καὶ νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἄνευ ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ πρὸς τοὺς φίλους ἡμῶν ἀχρηστοί ἐσμεν καὶ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν περιφρονητέοι. Ἀνάγκη λοιπὸν ὑπερτάτην ὁ Σύλλογος θεωρεῖ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν παρασκευὴν καὶ σύνταξιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Ἡ χώρα, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ μήτηρ καὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐν ἣ ἐβλάστησε πρῶτον τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐνθεν ἐξεπορεύθη τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, διατελεῖ νῦν εἰς ἡμιθάρβαρον κατάστασιν, στερουμένη καὶ φώτων καὶ τάξεως καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὅσα πορίζεται ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ. Μάτην δὲ περιμένει ἐξωθεν τὴν βελτίωσιν τῆς τύ-

χης αὐτῆς, τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν αὐτῆς ἀνάπλασιν καὶ τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν. Τὰ ἀγαθὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἐκζητήσῃ ἐν ἑαυτῇ, ἐν τῷ φρονίματι τῶν τέκνων αὐτῆς ἀνδριζομένῳ, ἐν τῇ ἐνώσει καὶ τῇ εἰλικρινεῖ συμπράξει, καὶ ἐν τῇ φιλοπατρίᾳ, ἣν δεόν νὰ καταστήσῃ διὰ πάσης ἐνεργείας καὶ διὰ πάσης θυσίας δρώσαν δύναμιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1876.

Ἐντολὴ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος Οἱ Γραμματεῖς
ΙΩ. ΜΕΣΣΗΝΕΖΗΣ Γ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.
ΛΕΩΝ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Ἄρθρον 1. Συνιστᾶται ἐν Ἀθήναις Σύλλογος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ» σκοπὸν ἔχων τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν ὑποδούλων Ἑλλ. ἐπαρχιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΩΝ.

Ἄρθρον 2. Μέλη τοῦ Συλλόγου α.) εἶναι πάντες οἱ ἐπιψηφισάντες τὸν παρόντα Κανονισμόν β.) μέλος γίνεταί πᾶς συνιστώμενος ὑπὸ δύο τοῦλάχιστον ὑπαρχόντων μελῶν τῇ ἐγκρίσει τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρον 3. Τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου διαίρουνται εἰς τακτικά, δωρητάς, εὐεργέτας καὶ ἀντεπιστέλλοντα.

Ἄρθρον 4. Τακτικά μέλη λέγονται πάντες οἱ κατ' ἐλάχιστον ὄρον δραχμὴν μίαν κατὰ μῆνα συνεισφέροντες. Δωρηταὶ ὀνομάζονται

οἱ δραχμὰς πεντακοσίας μέχρι χιλίων ἀπαξ καταβαλόντες· εὐεργέται δὲ οἱ ἄνω τῶν δραχμῶν χιλίων προσενεγκόντες. Ἀντεπιστέλλοντα δὲ γίνονται πάντες οἱ ἐκτὸς τῶν Ἀθηναίων διαμένοντες, καὶ ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν θέσεως δυνάμενοι νὰ συντελώσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου. Τὰ ἀντεπιστέλλοντα μέλη δὲν ὑποβάλλονται εἰς ὑποχρεωτικὴν χρηματικὴν συνδρομὴν.

Ἄρθρον 5. Τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν καταχωρίζονται εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ Συλλόγου, τὰ δὲ τῶν εὐεργετῶν καταγράφονται χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ πίνακος ἀνηρτημένου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρον 6. Πᾶν μέλος τοῦ Συλλόγου, μὴδ' αὐτῶν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξαιρουμένων, μὴ ἐκπληροῦν τὰς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις, ἢ δεικνύον διαγωγὴν ἀπάδουσαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου, διαγράφεται ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν μελῶν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῇ ψήφῳ τῶν δύο τρίτων (2/3) τοῦλάχιστον τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

Ἄρθρον 7. Ἡ διοίκησις τοῦ Συλλόγου ἀνατίθεται εἰς δεκαπενταμελὲς διοικητικὸν Συμβούλιον, συγκροτούμενον ἐκ τριῶν μελῶν ἐξ ἐκάστης τῶν πέντε ὑποδούλων ἐπαρχιῶν, Ἡπείρου, Κρήτης, Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Θράκης μετὰ τῶν λοιπῶν ὑποδούλων χωρῶν.

Ἄρθρον 8. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς τακτικῆς συνελεύσεως τῶν ἐν Ἀθήναις μελῶν τοῦ Συλλόγου κατὰ τετραετίαν διὰ μυστικῆς σχετικῆς πλειοψηφίας.

Ἄρθρον 9. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ Πρόεδρον, Ἀντιπρόεδρον, Ταμίαν καὶ δύο Γραμματεῖς. Συνεδριάζει τακτικῶς ἅπαξ κατὰ μῆνα, ἐκτάκτως δὲ ὡς αἰεὶ κρίνη ἀναγκαῖον. Αἱ συνεδριάσεις του θεωροῦνται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρευρίσκωνται ἐν αὐταῖς ὀκτὼ τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀποράσεις του καταρτίζονται δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν συνεδριάζόντων μελῶν του· ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ὁ

Πρόεδρος ἔχει τὴν νικῶσαν. Κατὰ τὰ λοιπὰ κανονίζει αὐτὸ τοῦτο τὰς ἐργασίας του.

Ἄρθρον 10. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ προσλάβῃ καὶ ἕτερα μέλη μέχρι τῶν δέκα ἐξ οἰουδήποτε μέρους τῆς ἐλευθερίας ἢ δούλης Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 11. Ὁ Πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι καὶ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, ἐκπροσωπεῖ αὐτὸν καθ' ὅλας του τὰς σχέσεις, διευθύνει τὰς συνεδριάσεις τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τοῦ Συλλόγου, ὑπογράφει πάντα τα ἔγγραφα, ὑποβάλλει ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου (ἀριθ. 16) ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ δίδει λόγον τῶν πραγμάτων.

Ἄρθρον 12. Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναπληροῦν τὸν Πρόεδρον κωλυόμενον ἢ ἀπόντα· ἐν ἀπουσίᾳ δὲ ἀμφοτέρων ἀναπληροῦ αὐτοὺς ὁ πρεσβύτερος ἐκ τῶν μελῶν τοῦ διοικ. Συμβουλίου.

Ἄρθρον 13. Ὁ Ταμίαις ἐνεργεῖ πᾶσαν εἰσπραξίν, ἐκδίδων τὰς δεούσας ἀποδείξεις, κρατεῖ βιβλίον διπλοτύπων καὶ τηρεῖ τακτικὰ βιβλία ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Πληρωμὴν δὲ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ ἐντάλματος ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ ἔχοντος προσηρτημένα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα. Ἀναγγέλλει εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον, ὡς αἰεὶ ζητηθῆ, τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου, εἰς τὸ τέλος δὲ ἐκάστης περιόδου ὑποβάλλει τὸν ἰσολογισμόν ἐν τῇ τακτικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρον 14. Πάντα τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐργάζονται ἀμισθί.

Ἄρθρον 15. Παιρηθέντος, ἀποβιώσαντος ἢ διαγραφέντος τινὸς τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ἐκλελεγμένων (ἀριθ. 8) ἐκλέγεται ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκεν ὁ ἐκλιπὼν, ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, συγκαλουμένη ἐκτάκτως ἐντὸς εἰκοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραιτήσεως, ἢ τοῦ θανάτου ἢ τῆς διαγραφῆς, ἐκτὸς ἀνσυνέσεως κατὰ τὸν χρόνον τούτον ἢ τακτικῇ συνέλευσι, ὅτε ἐκλέγεται ἐν αὐτῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.
ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ.

*Αρθρον 16. Ὁ Σύλλογος συνέρχεται αὐτοδικαίως ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους τακτικῶς, ἐκτάκτως δὲ, ὡσάκις τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον θεωρήσῃ ἀναγκαῖον ἢ ζητήσῃσι τοῦτο τὸ τρίτον τῶν ἐν Ἀθήναις μελῶν τοῦ Συλλόγου.

*Αρθρον 17. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συλλόγου θεωροῦνται νόμιμοι, ὅταν παρευρίσκωνται ἐν αὐταῖς τὸ τρίτον τῶν ἐν Ἀθήναις μελῶν αὐτοῦ ἐν περιπτώσει δὲ μὴ ἀπαρτίας, συνέρχονται τὰ μέλη τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυριακὴν, ὅποτε, ὡσαυτὸτε ἦναι παρόντα ἀποτελοῦσι νόμιμον συνεδρίασιν.

*Αρθρον 18. Εἰς ἕκτακτον συνεδρίασιν συγκαλεῖται ὁ Σύλλογος διὰ τοῦ Προέδρου πρὸ τριῶν τοῦλάχιστον ἡμερῶν διὰ προσκλήσεως δημοσιευμένης εἰς δύο τῶν ἐν Ἀθήναις καθημερινῶν ἐφημερίδων, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ ἀπαρτίας γίνεται δευτέρα πρόσκλησις, ὅποτε, ὅσοι δὴποτε ἂν συνέλθωσι, θεωροῦνται ἐν ἀπαρτίᾳ.

*Αρθ. 19. Οὐδὲν μέλος παραιτούμενον τοῦ Συλλόγου δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὰς συνεισφορὰς ἢ δωρεὰς τοῦ αὐτοῦ μένουσιν ἰδιοκτησίᾳ τοῦ Συλλόγου διὰ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΠΕΡΙ ΠΟΡῶΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝῆΣ.

*Αρθ. 20. Οἱ πόροι τοῦ Συλλόγου συνίστανται α) ἐκ τῶν τακτικῶν μηνιαίων συνεισφορῶν τῶν μελῶν β) ἐκ δωρεῶν ἢ ἄλλων συνδρομῶν καὶ κληροδοτημάτων.

*Αρθ. 21. Τὰ χρήματα τοῦ Συλλόγου κατατίθενται ἐν τινι τῶν ἐν Ἀθήναις ἐγκεκριμένων μεγάλων Τραπεζῶν τῇ ἀποφάσει τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου ἀναλαμβάνονται δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διατίθενται κατὰ τὰς παρουμεταζομένας ἀνάγκας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

*Αρθ. 22. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἐὰν

κρίνη σκόπιμον, συνιστᾷ κατὰ τόπους ἐπιτροπὰς ἀποτελούσας ἴδια κέντρα, ἐξαρτωμένας ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐνεργοῦσας ὑπὸ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ καὶ συμφώνως τῷ παρόντι Κανονισμῷ.

*Αρθ. 23. Ἀντὶ τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 7 ἐκλεκτέων τριῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξ ἐκάστης τῶν πέντε ἐπαρχιῶν, δύνανται ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ ὀλιγότερα, τὰ δὲ λοιπὰ συμπληροῦνται καὶ ἐξ ἄλλων μερῶν, ἀλλὰ τῇ ὑποδείξει τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, περὶ ἧς πρόκειται.

*Αρθ. 24. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ὀνομάζῃ καὶ ἐπίτιμα μέλη τοῦ Συλλόγου.

*Αρθ. 25. Ὁ Σύλλογος θεωρεῖται καθηρτισμένος ἅμα τῇ ἐπιψηφίσει τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ.

*Αρθ. 26. Ὁ Σύλλογος ἔχει σφραγίδα, φέρουσαν ὡς σύμβολον ἐν μέσῳ λέοντα ἐγειρόμενον, κάτωθεν δὲ τοῦ λέοντος τὰς λέξεις « ἐν τῇ ἐνώσει ἡ ἰσχύς » καὶ περὶ τὰ γράμματα « Σύλλογος ἡ Ἀδελφότης ἐν Ἀθήναις ».

*Αρθ. 27. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἰσχύει ἐπὶ τετραετίαν τὰ δὲ ἀρθρα αὐτοῦ 1, 7 καὶ 10 μένουσιν ἀμετάβλητα ἐφ' ὅσον ὑφίσταται καὶ ὁ Σύλλογος.

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΝ ΑΡΘΡΟΝ.

*Αρθ. 28. Μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καὶ τοῦ καθαρτισμοῦ τοῦ ὀριστικοῦ Προεδρείου θέλει ἐκλεχθῆ προσωρινὸς Πρόεδρος ὑπὸ τοῦ Συλλόγου, ὁ ὁποῖος θέλει προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ καὶ διευθύνει τὰς ἐργασίας του.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἐπιψηφίσθη ὑπὸ τῆς γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 28 Ἀπριλίου 1876, ἐτροποποιήθη δὲ, ὡς ἔχει, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.